

Sárospatak Város Jegyzője

3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

B e s z á m o l ó **- a Képviselő-testületnek –** **a 2018. évi adóhatósági munkáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Jogszabályi háttér

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §. (3) g.) bekezdésében foglaltaknak eleget téve, az alábbiakban számolok be a 2018. évi adóhatósági munkáról.

A beszámoló az önkormányzati adóhatóság 2018. december 31. napjáig elvégzett helyi adóztatási feladatainak az eredményét tartalmazza. Valamennyi adónem részletes bemutatásra kerül az előző évhez képest bekövetkezett változások kihatásait számszerűsítve. A beszámoló elkészítésénél alapelveként a valós, hű kép kialakítását fogalmaztam meg, a beszámoló az önkormányzati adóhatóság zártrendszerű helyi adó nyilvántartásán alapszik.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat.

A magyar adórendszerben 1991. január 1-től, azaz a helyi adókról szóló C. törvény (továbbiakban: Hatv.) bevezetése óta léteznek a mai értelemben vett helyi adók. A helyi adók léte egy háromszintű jogalkotás következménye, a legmagasabb jogforrás az Alaptörvény, ezt követi az Országgyűlés alkotta Hatv., valamint a Képviselő-testület által megalkotott helyi rendelet. A helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

Az adóhatósági munka alapját képező, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényt 2018. január 1-jétől felváltotta az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény, valamint ennek kiegészítéseként és a többi hatósági eljárástól függetlenül megalkotásra került az adóigazgatási eljárás rendjéről szóló 2017. évi CLI. törvény, valamint az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény.

Nehézséget ezzel kapcsolatban az okozott, hogy habár 2017. nyarán már ismerhető volt a törvénytervezet, a végül elfogadott szabályozás sok pontban eltért az eredeti tervektől, valamint a fentiekben említett törvényekhez kapcsolódó, az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) kormányrendelet csak 2017. december 28-án került elfogadásra. Természetesen a törvényi változásoknak meg kell felelni, így január 1-jétől már az új szabályozásoknak megfelelően kellett eljárunk, minden irattípus felülvizsgálata szükséges volt az új szabályozásoknak megfelelően.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi adójogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény,
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.),
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban: Ktd.),
- a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.)

a kapcsolódó és a végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

Sárospatak Város Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják.

A helyi adóból származó bevétel az önkormányzat saját bevételeit növelik. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók közül 2013. évtől a gépjárműadó bevétel 60 %-a már az állami büdzsét gazdagítja. A talajterhelési díj, az adóügyi jogkövetkezmények, a késedelmi pótlék, és bírság bevételei az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen:

- vagyoni típusú adók (építmény, telekadó),
- a helyi iparűzési adó,
- kommunális adó (idegenforgalmi adó, magánszemélyek kommunális adója).

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete helyi rendelettel a helyi iparűzési adót és az idegenforgalmi adót 1992. évben, a talajterhelési díjat pedig 2004. évben vezette be. Vagyoni típusú adónem bevezetésére városunkban nem került sor.

II. Az adóhatósági munka személyi- és tárgyi feltételei, feladat- és hatáskörök, ügyiratforgalom:

A.) A jegyző feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal szervezetén belül a Gazdálkodási Iroda Adócsoportja apparátusának munkáján keresztül gyakorolja.

2018. évben a csoport létszámában változás történt. Az év második felében anyai örömök elé néző kolleganő távozott hivatalunkból. Helyette új kolleganő érkezett. A személycserével járó nehézségek és az új kollega betanítása többlet terhet rótt az adóhatóságra. Hiszen az ismeretek elsajátítása, a megfelelő adójogi, szakmai tudásra, az államigazgatásban való jártasságra kell szert tenni oly módon, hogy az ügyfeleket magabiztosan, megfelelő színvonalon legyen képes kiszolgálni.

A csoport szakmai végzettségében nem történt változás, hiszen mind a távozó, mind az érkező kolleganő középfokú végzettséggel rendelkezett.

Tehát az adócsoport létszáma 1 fő felsőfokú végzettségű adócsoport vezetőből, 1 fő felsőfokú végzettségű és 1 fő középfokú végzettségű ügyintézőből állt. Mindenki számítógépes felhasználói ismerettel, megfelelő kommunikációs készséggel és ezekben a munkakörökben elengedhetetlen konfliktuskezelési képességgel rendelkezik. Fokozott elvárás a kollegákkal szemben az adóitok megőrzésének követelménye. A hivatal itt foglalkoztatott munkatársainak számolnia kell azzal, hogy az adóhatósági tevékenység egyáltalán nem mondható „népszerű” feladatnak. E negatív érzést tovább erősíti a hatósági feladattal járó közhatalmi jelleg, a kötelezettség kikényszeríthetőségének a lehetősége és a rendelkezésre álló kényszerítő eszközök/szankciók alkalmazása.

B.) Az önkormányzati adónyilvántartás vezetése a Pénzügyminisztérium által jóváhagyott, a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített, 1989-ben bevezetett DOS alapú ONKADO programmal történt. A program karbantartását a MÁK által megküldött programverzió betöltésével, leirati segédlettel az önkormányzati adóhatósági dolgozók végezték.

A program az adócsoport saját belső hálózatán futott, 1 db szerver és 4 db munkaállomás összekapcsolásával. A programot minden ügyintéző egyszerre használhatta.

2018. január 1. napjától önkormányzati hivatalunk csatlakozott az Önkormányzati ASP rendszerhez. (Application Service Providing, magyarul: alkalmazás-szolgáltatás vagy alkalmazás-bérllet. Ennek keretében a felhasználók a tevékenységük támogatásához szükséges ügyviteli, vagy egyéb szoftvereket úgy veszik igénybe, hogy interneten keresztül kapcsolódnak a szolgáltatónál elhelyezett szerverekhez, az ezeken működő adatbázisokhoz és az adatokat kezelő programokhoz.)

Ekkor a Keretrendszerhez, az Űrlapmenedzsment rendszeréhez és az Irat szakrendszerhez kapcsolódtunk. Az Önkormányzati ASP program adószakrendszeréhez pedig 2018. március 12-én csatlakoztunk. Az új szakrendszerek azonnali alkalmazása nem kis terhet róttak a kollegákra. A MÁK által szervezett kötelező oktatáson 5 alkalommal hiánytalanul részt vettek a kollegák, a napi munka mégis teljesen máshogyan nézett ki, mint egy steril, hibáktól mentes, kis teszt üzemmódban működő leképezésben.

Az ASP rendszer felhő alapú szolgáltatás, sokkal több olyan funkcióval, háttér információval rendelkezik, mint annak idején a DOS-os ONKADO. Ennek köszönhetően használata, logikai felépítése nagyban eltér a régi rendszertől, melynek megértése elengedhetetlen volt a napi feladatok jól teljesítéséhez. A menüpontok megnövekedett száma sok olyan új lehetőséget hordoz magában, amelyet az előző program nem tett meg, ugyanakkor a folyamatos fejlesztések és a működés során fellépő hibák miatt kialakult anomáliák megszüntetése nem kis gondot okozott számunkra. Amíg év elején a törvényi változásokat figyelembe véve kellett iratmintáinkat személyre szabni, addig márciusban az új rendszerhez kellett igazítanunk iratainkat.

Mivel az adószakrendszerben történő feladatellátás szervesen kapcsolódik az iratszakszrendszerhez, ezért adóhatósági kollegáinkra többlet terhet róva, ezen szakszrendszer működését, alkalmazását is el kellett sajátítaniuk. A két rendszer használatával körforgásszerűen kell lekövetni az adóhatósági iratot. Az adóztatási folyamat során létrejött irat az iratszakszrendszeren keresztül jut el az adózókhoz, majd azok átvételét igazoló letöltési igazolások visszacsatolásával véglegesíthetők a kiküldött adóhatósági határozatok.

Az önkormányzati ASP program adószakrendszeréhez való kapcsolódásunkat egy 2016. szeptemberétől kezdődő adattisztítási folyamat előzte meg. A 2017-es, valamint a 2018-as év első hónapjaiban használt ONKADO program adattisztítása volt szükséges, mely tisztítás az évek során felrögzített adatok felülvizsgálatát jelentette. Az adattisztítás elengedhetetlenül szükséges volt az ASP adószakrendszerhez való csatlakozás sikerességéhez.

Ez a feladat az ügyintézők részéről több ezer adózói törzsadat-állomány (név, cím, utcanév, születési adatok, hrsz., adóazonosító jel, adószám, KSH jel, bankszámlaszámok, stb.) ellenőrzését jelentette, valamint hiányuk esetén ezek beszerzését társhatóságoktól, melyet a napi feladatokon túl kellett elvégezniük. Az ASP szakrendszerhez ugyanis csak olyan adatbázissal lehetett kapcsolódni, amely legalább minimális szinten megfelelt a program által támasztott követelményeknek. Sokszor feszített tempóban, a MÁK által folyamatosan felügyelve a javítások menetét, végül 2018. március 12-én, kritikus hiba nélkül teljesült adóhatóságunk kapcsolódása a központi rendszerhez.

A másik jelentős törvényi változás 2018. január 1-jétől az elektronikus eljárási rend bevezetése volt. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (továbbiakban: Eüsztv.), valamint a 451/2016. (XII.29.) kormányrendelet célul tűzte ki az elektronikus ügyintézés széleskörű elterjesztését, egyebek között az eljárások gyorsítása és az adminisztratív terhek csökkentése, a lakosság számára a korszerűbb és hatékonyabb közszolgáltatások nyújtása érdekében.

Az önkormányzati ASP szolgáltatás bevezetésével egyidejűleg önkormányzatunkra vonatkozóan is kötelezően a napi működési gyakorlat részévé kellett, hogy váljon az Eüsztv. rendelkezései.

Az Eüsztv 108. §. (1) bekezdése alapján az elektronikus ügyintézésre kötelezett szervezetek 2018. január 1. napjától kötelesek az ügyek elektronikus intézését az E-ügyintézési tv-ben meghatározottak szerint biztosítani, így ez a kötelezettség helyi önkormányzatunkra is kiterjedt. A törvényi szabályozási környezet alapján számos kötelezettségnek kellett eleget tenni.

Az Eüsztv. 1. §. 23. pontja rendelkezik arról is, hogy a gazdálkodó szervezetnek minősülő adózó (ide tartozik az egyéni vállalkozó is), az Eüsztv-ben meghatározott módon, azaz elektronikus úton köteles kapcsolatot tartani az önkormányzati adóhatósággal is.

Ahhoz azonban, hogy az az elektronikus kapcsolat létrejöjjön, biztosítani kellett azt a felületet, ahol az e-ügyintézési lehetőség teljes körű biztosítása megtörtént, illetve a többi e-ügyintézészt biztosító, ún. együttműködő szervvel való informatikai együttműködést is meg kellett valósítani.

Ezen feladatok megvalósításában fontos szerepet kapott az önkormányzati ASP rendszer és azon belül is az ASP rendszer részét képező Elektronikus ügyintézési portál, ideértve az elektronikus űrlap-szolgáltatást.

Hivatalunk az önkormányzati ASP ELÜGY modulja által biztosított űrlapok közül a Hivatal számára szükséges űrlapokat hatályba léptette. A hatályba léptetés során a Hivatal hozzárendelte az adott űrlaphoz az űrlap fogadását végző Hivatali Kaput. Az űrlapok hatályba léptetésekor megjelent a hivatal az ügyfelei részére az Önkormányzati Hivatali Portálon.

Nehéz napokon és hónapokon vannak túl a kollegáim, hisz nemcsak a törvényi változásoknak kellett megfelelniük egyik napról a másikra, illetve a teljesen megújult adóztatást biztosító programot kellett elsajátítaniuk és alkalmazniuk úgy, hogy az adóztatási feladatokat egyáltalán ne hátráltassa, hanem önállóan, az akkor még a többi önkormányzatnál is gyerekcipőben járó, saját tudásuk továbbfejlesztésével és önszorgalommal elsajátított elektronikus ügyintézés által támasztott követelményeknek kellett megfelelniük és a napi munka részévé tenniük.

Sokat dolgoztak azért, hogy a napi munkában fennakadás ne legyen, illetve azért, hogy adózóinknak a lehető legnagyobb támogatást tudják nyújtani az elektronikus ügyintézés folyamatára való átállásban.

Nem kis zavar és káosz alakult ki az ügyfelek körében, számos esetben telefonon keresztül vezettük végig egy-egy regisztrációs, bejelentési, bevallási folyamaton őket.

Több esetben az elektronikusan kiküldött iratok mellett postai úton is küldtünk tájékoztatást. Legelőször az elektronikus ügyintézésre kötelezetteknek tájékoztató levelet, majd az év második felében a néhány hónapos tapasztalatok alapján pedig további tájékoztatást és figyelem felhívást a cégkapu és az ügyfélkapu használatára, az odaérkező iratok megnyitására.

C.) Az adócsoport látja el a településen bevezetett adónemekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, ellenőrzési, adóbeszedési feladatokat. Adóhátralékok tekintetében végrehajtási eljárás megindításának keretében törvényes eszközök széles körének alkalmazásával lépnek fel az önkéntesen nem teljesítőkkel szemben. Az adóhatóság pénzforgalmának számítógépes könyvelése, előírások, törlések vezetése mellett, negyedévenként zárási eredményekről készült összesítő megküldésével adatot szolgáltatnak a MÁK részére.

Gépjárműadó adóztatás keretében gondoskodnak az adókivetések határidőre történő elkészítéséről, az adózó részére az adókötelezettség határozattal történő megállapításáról. A gépjárműadó bevétel megosztásának pontos, határidőre történő havi utalása mellett, negyedévenkénti, részletes és szigorú elszámolási rendszerben adatot szolgáltatnak a MÁK-nak. A magánfőzésre szolgáló desztillálóberendezés tulajdonjogáról, az ellenőrzés eredményéről adatot szolgáltat a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak. Vagyoni bizonyítványt, adóigazolást és adó- és értékbizonyítványt állítanak ki. Hagyatéki, végrehajtási, kiskorú és gondnokság alatt lévő tulajdonos adásvételi ügyében helyszíni értékbecslést végeznek. Törvény által meghatározott esetekben gondoskodnak az adók módjára behajtandó köztartozások beszedéséről és tovább utalásáról.

Az Art. előírása alapján az ügyintézési határidő általánosságban 30 nap, az adó- és értékbizonyítványok kiállításának határideje 8 nap, adóigazolás kiadási határidő 6 nap. A pénzforgalom feldolgozása folyamatosan történik. Az ügyintézési határidők betartása feszített munkatempót kíván meg az apparátustól, melyet tovább nehezít a bevallási határidőkhöz, negyedéves jelentésekhez, illetve az adóév zárásához, indításához kapcsolódó munkatorlódás, emellett az adófizetési készséggel összefüggésben jelentkező adóbehajtási ügyek, ellenőrzések számának a szaporodása.

Az ügyfélfogadás hetente 3 alkalommal, hétfőn, szerdán és pénteken van. A város honlapján megtekinthetők az adórendeletek, az adóügyekhez kapcsolódó részletes ügyleírások és az elektronikus ügyintézési portál elérhetősége.

Az ügyiratforgalom 2018. évben is jelentős volt, 6688 adóhatósági főszám és 10699 alszám került iktatásra. Az adócsoport ügyiratforgalma a Polgármesteri Hivatal ügyiratforgalmából 32,8 %-ot képvisel

A korábbi évek gyakorlatától eltérően az elektronikusan küldött iratok minden esetben az iratszakszámrendszerből iktatószámmal ellátva kerülnek kiküldésre. A magánszemélyeknek évente kétszer megküldött egyenlegközlők és fizetési felhívások továbbra is egyedi iktatás nélkül normál postai küldeményként kerülnek kipostázásra, mely az adócsoport ügyiratforgalmát közel 5687 plusz iktatott irattal növelte volna meg.

Nem kerülnek továbbá iktatásra az adózók befizetéseinek bankszámla-kivonatai továbbá a postai elszámoló bizonylatok, melyek alapján történik az adózók befizetéseinek könyvelése.

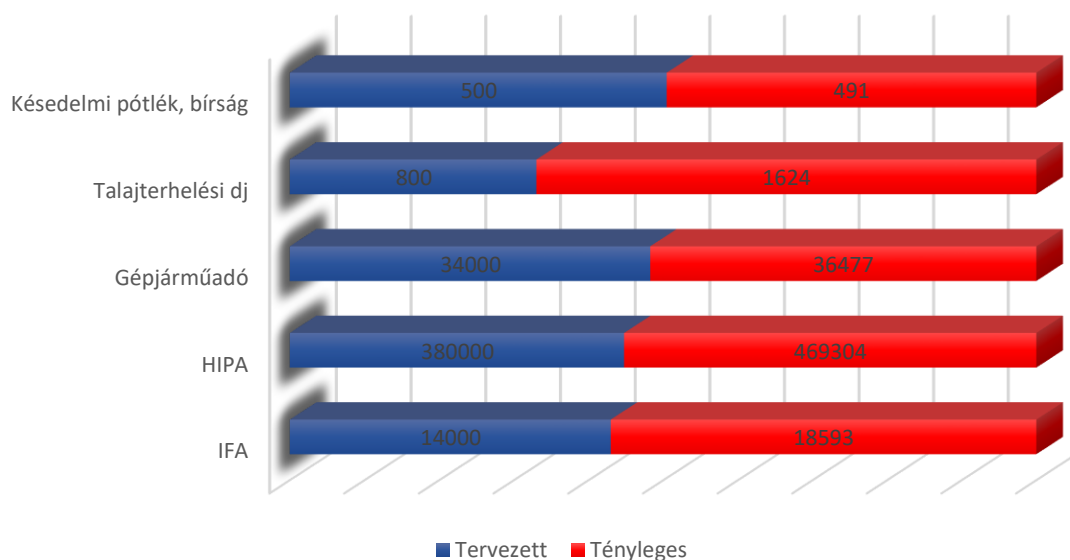
III. Az adóbevételek alakulása, összetétele, ezeket alakító, befolyásoló tényezők:

A 2018. évre tervezett adóbevételek előirányzata (429.400 eFt), az előző, a 2017. évi tényleges teljesülésnél (437.351 eFt) 7.951 ezer forinttal kisebb összegben került betervezésre.

Az óvatosabb tervezésre egyrészt az egyéb bevételek évről-évre megfigyelhető csökkenése, másrészt a helyi iparüzési adóbevétel teljesülését meghatározó gazdasági helyzet változásai, illetve több, nagyobb adótartozással rendelkező cégünk felszámolási eljárásának megindulása is okot adott.

Az önkormányzat adóbevételei a tervezett előirányzaton felül, 122,69 %-ban teljesültek, így összességében a tervezetthez képest 97.433 ezer forint adóbevétel növekedésről beszélhetünk, melyet az alábbi diagram szemléltet.

Tervezett és tényleges adóbevétel alakulás 2018. évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal 2018. évi zárási összesítő

* (A kimutatás nem tartalmazza az önkormányzatnál beszedett, ám a központi költségvetést megillető adókat, díjakat (pl.: gépjárműadó 60 %-a, behajtásra kimutatott bírságok, illetékek).

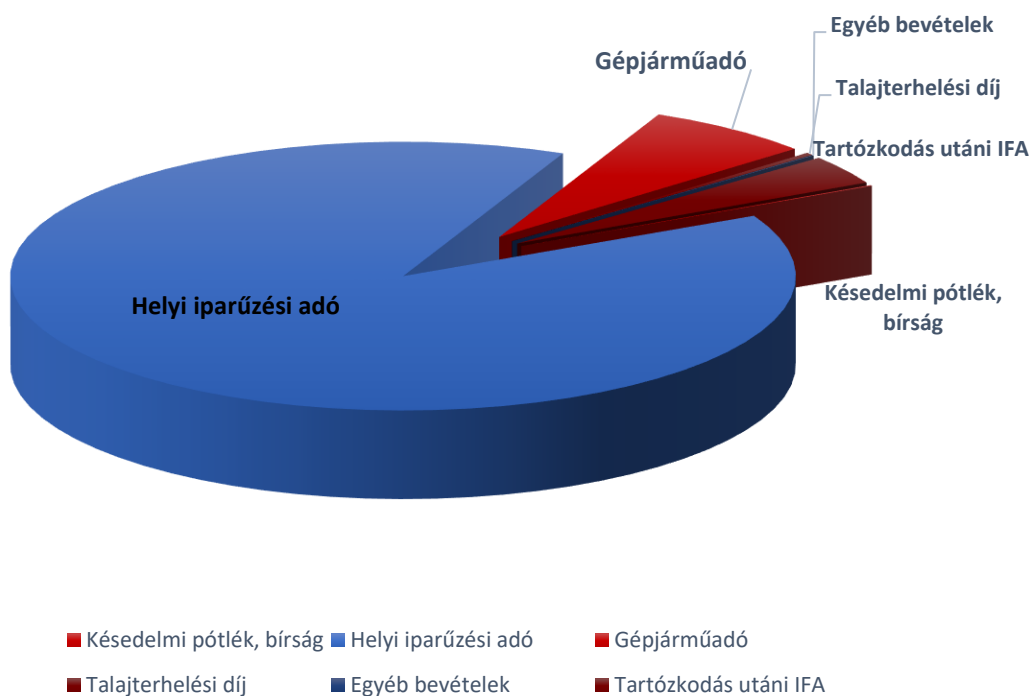
Helyi és átengedett adóbevételek teljesülése 2017. és 2018. években*

	Pénzügyi teljesülés eFt-ban		Változás
	2017. év	2018. év	%
Tartózkodás utáni idegenforgalmi adó	15.644	18.593	118,85
Helyi iparűzési adó	384.014	469.304	122,21
Késedelmi pótlék, mulasztási bírság,	802	491	61,22
Gépjárműadó	33.614	36.477	108,51
Talajterhelési díj	3.233	1.624	50,23
Egyéb bevételek	44	344	781,82
Összesen:	437.351	526.833	120,46

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport 2018. évi zárasi összesítő

* (A kimutatás nem tartalmazza az önkormányzatnál beszedett, ám a központi költségvetést megillető adókat, díjakat (pl.: gépjárműadó 60 %-a, behajtásra kimutatott bírságok, illetékek).

Adóbevételek összetétele 2018. évben

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport 2018. évi zárasi összesítő

* (A kimutatás nem tartalmazza az önkormányzatnál beszedett, ám a központi költségvetést megillető adókat, díjakat (pl.: gépjárműadó 60 %-a, behajtásra kimutatott bírságok, illetékek).

Sárospatak város közigazgatási területén 2018. évben két helyi adónemre kiterjedően kerültek az adókötelezettségek megállapításra, a kommunális jellegű idegenforgalmi adóra és az iparüzési adóra. A helyi adókat érintő uniós előírás továbbra sincs, az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra.

Az adóbevételek nagyságára elsődlegesen és alapvetően kihat, hogy az önkormányzat rendeleteiben hogyan és miként szabályozza a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit. Hatással van rá továbbá az adott terület gazdasági potenciálja, a helyben működő vállalkozások eredményessége, a lakosság fizetőképessége. Az önkormányzat a helyi adók fajtáit, mértékét és esetleges kedvezményeit, mentességeit törvényi felhatalmazás alapján szabályozhatja és csak olyan mértékben, ahogy a magasabb szintű jogszabály ezt megengedi. Alkotmányos szabály például az is, hogy kötelező a legnagyobb bevételt jelentő helyi iparüzési adóban egy általános adómértéket alkalmazni minden vállalkozásra és nem lehet egyes szektorokat, vállalkozási formákat eltérő, esetleg kedvezőbb adókulccsal adóztatni.

A két helyi adó közül az idegenforgalmi adó mértéke törvény által szabályozottan évente valorizálódik, emelkedik, az iparüzési adó esetében azonban az adóalapra vetített 2 %-os mérték konstans, annak emelésére nincs mód. Továbbra is meghatározó az önkormányzati adóbevételeken belül a helyi adókból származó adók, ezen belül is szignifikáns a helyi iparüzési adó súlya és szerepe.

Az adóbevételek időbeli teljesülésének jellemzője, hogy az első félévben általában nem érik el az éves előírások felét és az adóbevételek többségét jelentő iparüzési adó teljesülése csak a feltöltési, kiegészítési kötelezettség leteltét követően, az adóév utolsó napjaiban realizálódhat.

Az adóév végén (december 20-ai nappal) egészítik ki a vállalkozások az iparüzési adóelőlegeket, így ekkor is jelentős befizetések érkeznek iparüzési adóbevételként az önkormányzat számlájára. Az önkormányzatnál maradó adóbevételek beérkezésének zöme az első és harmadik negyedévhez köthető, hiszen a március 15-i és szeptember 15-i befizetési határidők ekkor járnak le. Jellemzően a követeléskezelési és végrehajtási eljárások eredményei is a második félévben jelennek meg a teljesülések között.

Helyi és átengedett adóbevételek negyedévenkénti teljesülése 2018. évben*

	Adóbevételek (Ft)	Bevétel %-os Megoszlása	Pénzügyi teljesítés negyedévente (Ft)
2018.03.31	149.358.788	28,35	149.358.788
2018.06.30	211.287.423	11,75	61.928.635
2018.09.30	393.286.351	34,55	181.998.928
2018.12.31	526.833.208	25,35	133.546.857

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport 2018. évi pénzforgalmi lista

* (A kimutatás nem tartalmazza az önkormányzatnál beszedett, ám a központi költségvetést megillető adókat, díjakat (pl.: gépjárműadó 60 %-a, behajtásra kimutatott bírságok, illetékek).

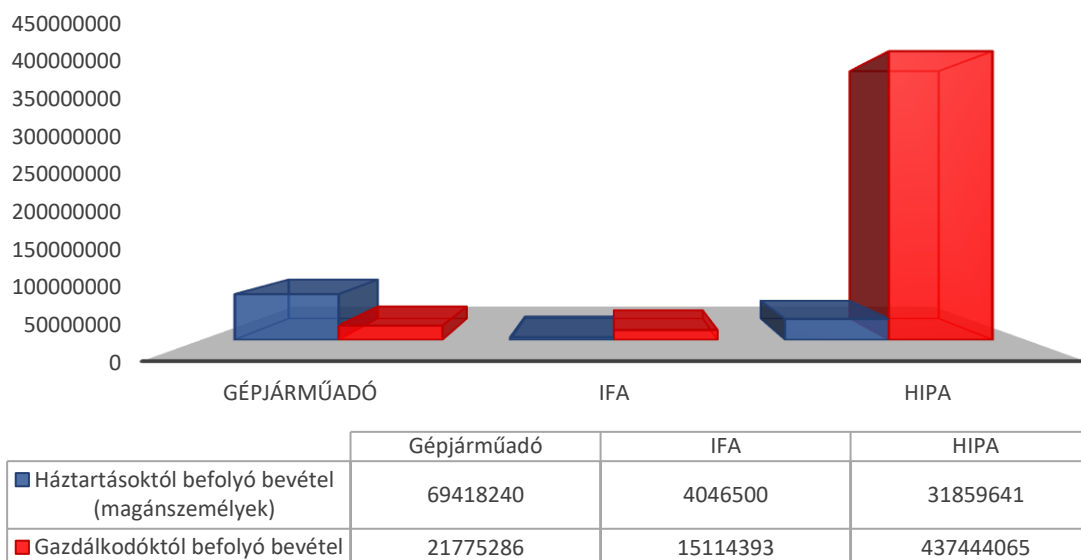

A fenti táblázat adatai csak a költségvetésre átadott, azaz a finanszírozásban résztvevő bevételt mutatja, azaz nem tartalmazza az adózók részére visszautalt, vagy más hatóság számlájára átutalt túlfizetések összegét.

Ugyanakkor a visszaigényelhető adó többletek miatt a folyóbevételből kell finanszírozni az előző év elszámolásából adódó visszautalásokat is. Ezek nagyrészt az iparűzési adóbevallás május 31-ei határidejéhez kapcsolódva, a bevallások folyamatos feldolgozása alapján június-július hónapra koncentrálnak. Nagyságrendileg a visszautalás 2018. évben 13.639 ezer forint összeget tett ki, ez 8.704 ezer forinttal kevesebb, mint a 2017-es évben.

Az adóbevételek befizetők szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti, melyből egyértelműen megállapítható, a gépjárműadó bevétel döntő része, 76,12 %-a a háztartásoktól (magánszemélyek, egyéni vállalkozók, őstermelők) érkezik, míg az iparűzési adót (HIPA) és a tartózkodás után fizetendő idegenforgalmi adót (IFA) 93,21 % és 81,29 %-ban a gazdálkodók, nagyobb vállalkozások fizetik. A diagram a teljes gépjárműadó bevétel (100 %) megoszlását tartalmazza.

Helyi adó és gépjárműadó bevétel megoszlása befizetők alapján

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport 2018. évi pénzforgalmi lista

IV. Az adócsoport munkájának részletes bemutatása:

1.) A helyi adókról bővebben

a.) Helyi iparűzési adó:

Az önkormányzatok legnagyobb összegű bevételét kitevő helyi adóneme. A Htv. szerint **adóköteles** az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett **vállalkozási tevékenység**. Az **adó alanya a vállalkozó**. Ebben a tekintetben vállalkozónak minősül a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző, a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600.000 forintot meghaladja, a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, egyéni cég, egyéb szervezet.

Adóköteles iparüzési tevékenység alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő.

A vállalkozó **állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez** az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén kívül folytatja.

Ideiglenes jellegű az iparüzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot.

Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2 %-a, az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként 5.000 forint.

Az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő befizetéseket az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL törvény 3. számú melléklete szerint kell teljesíteni az adózóknak, az adóév harmadik hónapjának 15. napjáig és az adóév kilencedik hónapjának 15. napjáig.

Az iparüzési adó megfizetés sajátossága, hogy az éves bevallás során, minden év május 31-éig számolnak el az adózók az előző évben befizetett előleggel szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adó, adóelőlegek nagyságai.

A társasági adófeltöltésre köteles adózói körnek az önkormányzati adóhatóság felé is fennáll a bevallási és előleg-kiegészítési kötelezettsége. Minden év december 20-áig kell a vállalkozónak a helyi iparüzési adóelőleg összegét a várható éves fizetendő adó összegére kiegészítenie. A bevételek tervezése során egyik nagy bizonytalansági tényező ezen feltöltési kötelezettségek várható nagyságrendje. Az iparüzési adó egyébként is a tervezést és az eredményt tekintve az egyik legrapszodikusabb adónem, hiszen a gazdasági helyzet pillanatnyi változása kihat az adóbevétel nagyságára. Ráadásul a társasági adó fizetési rendje alapján, egy kedvező adóév duplán is hathat kedvezően, illetve egy kedvezőtlen év kétszeresen is okozhat nehézséget.

Összességében 2018. évben 61.758 millió forint előleg-feltöltésről nyújtottak be adóbevallást az erre kötelezett vállalkozások, mely összeg az éves iparüzési adóbevétel 13,16 %-át teszi ki. Az adóelőleg-feltöltés összege az előző évhez képest 29.078 eFt-tal magasabb összegben teljesült. Az adóelőleg-feltöltés ilyen magas összegű teljesülése köszönhető a városunkban ideiglenes tevékenységet folytató vállalkozások befizetéseinek is, mely több mint 15 millió forintot jelentett december 20-án.

Az iparüzési adóbevallások kezelése jelenti minden évben az egyik legnagyobb munkát az adóhatóság számára, hiszen nagyon rövid idő alatt igen nagy mennyiségű bevallást kell átvenni és feldolgozni. Ugyanakkor több adózó hibásan, vagy hiányosan kitöltve nyújtja be bevallását, s a hiánypótlásra való felszólítás, javítás csak késlelteti az amúgy is rendelkezésre álló rövid határidőt.

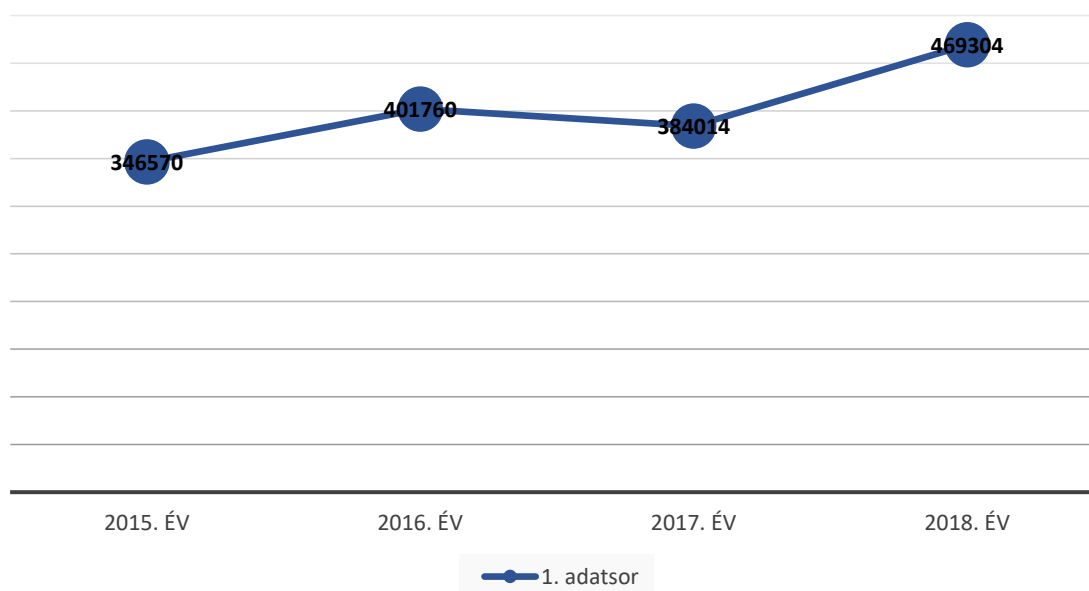
A Hatv. 42/D. §-ának változása vezette be a vállalkozások számára az elektronikus úton történő bevallás benyújtási lehetőséget. 2017. évtől az Állami Adóhatóságon keresztül, 2018. évtől az elektronikus ügyintézési portálon is benyújthatták önkormányzati adóhatóságunkhoz. Nem volt zökkenőmentes a bevallások benyújtása, az új felülettel való megismerkedés és azon keresztül történő űrlapok beküldése sokszor bonyodalmat és nehézséget okozott az adózóknak.

Ügyintézői oldalról pedig teljesen más feldolgozást igényelt, amelyet folyamatosan tanulva, a hibákat kiküszöbölve próbáltunk túljutni a nehézségeken.

A gazdasági növekedés hatására az iparüzési adóbevételeink az utóbbi években jelentősen növekednek, az iparüzési adóbevallások benyújtásának határidejét követően jól felmérhető a helyi gazdaság alakulása, hiszen az iparüzési adóalapok változása jól szemlélteti a helyben működő vállalkozások gazdasági erejét.

A 2017. évi bevallások (benyújtási határideje: 2018.05.31.) adatai alapján a vállalkozások gazdasági tevékenységének települési szintű adóalapja 20.251.855.964 Ft volt, mely 1.633.838.377 Ft-tal több, mint az előző évben.

Iparüzési adóbevétel alakulása az elmúlt négy évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – zárási összesítők

Az önkormányzati adóhatóság nyilvántartása alapján a regisztrált vállalkozások száma 2018. évben 1378, melyből 633 társas vállalkozás, 738 pedig egyéni vállalkozó illetve őstermelő, továbbá 7 ideiglenes tevékenységet (út-, vasútépítés, szennyvízberuházás) végző vállalkozás is tevékenykedett városunkban a beszámolási időszakban.

Az állandó jelleggel vállalkozási tevékenységet végzett adózók száma az előző évhez képest 11-el növekedett, ezen belül a társas vállalkozások száma 20-al nőtt, míg az egyéni vállalkozók, őstermelők száma pedig 9-el csökkent.

**Helyi iparüzési adót fizető adózók száma és fizetett adó összege
2017. és 2018. években**

		Adózók száma		Befizetett adóösszeg Ft-ban	
		2017.év	2018.év	2017. év	2018. év
Állandó jelleggel végzett tevék.:	társas vállalkozások	613	633	356.074.036	433.229.065
	egyéni vállalkozók, őstermelők	747	738	27.079.709	31.859.641
Ideiglenes jelleggel végzett tevék.		5	7	860.000	4.215.000
Összesen:		1365	1378	384.013.745	469.303.706

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal 2017. évi zárási összesítő

A helyi adó törvény rögzíti az iparüzési adóalap megállapításának, elszámolásának pontos szabályait. Ezek mellett lehetőséget biztosít a vállalkozások számára, hogy egyrészt foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet vegyenek igénybe, másrészt pedig adócsökkentő tételeként tüntethetik fel a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt belföldön és külföldön autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjnak a 7,5 %-át.

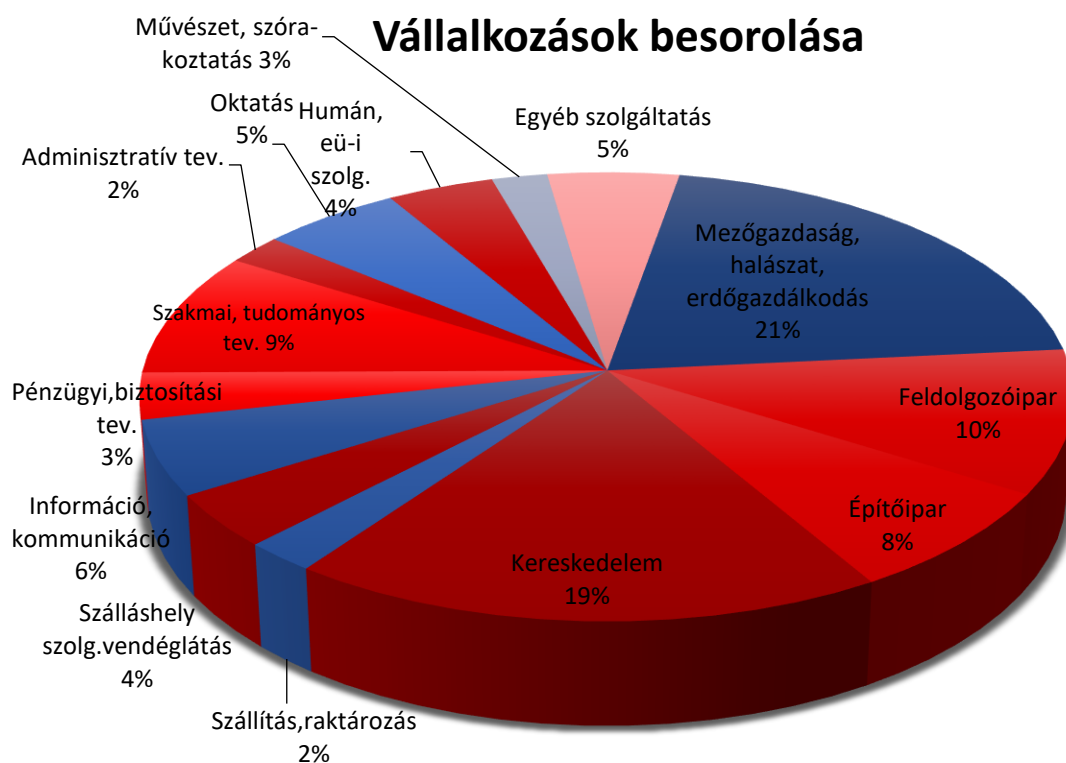
A bevallások adatai alapján foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet 8 vállalkozás 664.530.000 Ft összegben, útdíj elszámolásaként adócsökkentést pedig 27 vállalkozás 1.311.573 Ft összegben vett igénybe.

Ugyancsak a Hatv. rendelkezésének megfelelően 2016. februárjában döntött úgy a Tisztelt Képviselő-testület, hogy adókedvezményben részesíti a háziorvosi és védőnői tevékenységet folytató vállalkozókat. A Hatv. rendelkezése szerint azon vállalkozói körnek nyújtható mentesség, illetve kedvezmény, akiknek a nettó árbevétele legalább 80 %-a háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátási vagy védőnői (egészségügyi alapellátás) tevékenységből származik és az adóalapja (nettó árbevétel korrigálva a levonható adóalapot csökkentő tételekkel) nem haladja meg a 20 millió forintot. Az 50 %-os adókedvezményt az érintett vállalkozók az éves bevallás benyújtásakor a végleges adóból és a fizetendő adóelőlegekből érvényesíthetik.

Ezt a kedvezményt legelőször a 2016. évi bevallás benyújtásakor, 2017. évben lehetett érvényesíteni. A városunkban működő és a kedvezményi körbe tartozó 10 adózó közül 2 adózó vette igénybe, 397.944 Ft összegben.

Az adózók pénzügyi nehézségeit, gazdálkodásukban tapasztalható negatív tényezőket mutatja, hogy 2018. évben is éltek adóelőleg mérséklési lehetőségükkel. Erre az adóeljárásról szóló törvény rendelkezése ad felhatalmazást a vállalkozásoknak, így az adózó akkor kérheti az adóelőleg módosítását, ha előlegét az előző időszak adatai alapján fizeti és számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét, azaz ha adóalapja csökkenést mutat. 6 adózó esetében előleg mérséklési kérelem alapján 5.878.100 forint került törlésre, mely 360.900 forinttal kevesebb, mint az előző, 2017-es évben volt.

A továbbiakban az Adóhatóságunk által regisztrált és helyi iparüzési adóalanyként nyilvántartott vállalkozásokat kívánjuk bemutatni az egységes ágazati osztályozási rendszer alapján. Az osztályozási rendszer négy szintű hierarchiában rendezi az egyes tevékenységeket, nemzetgazdasági ág, ágazat, alágazat és szakágazat alapján. Iparüzési adóalanyainkat a nemzetgazdasági ág szerinti besorolásba helyeztük el, elsősorban főtevékenységük alapján. Fontos hangsúlyozni, hogy csak a főtevékenységük alapján, hisz nagyon sok vállalkozás többfajta tevékenységet is végez, s ha egy-egy céget több helyre sorolása halmozódást eredményezett volna.

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport - adónyilvántartás

Az alábbi táblázattal még több információt szeretnénk bemutatni, az előző évekhez képest az ágazati besorolásokhoz települési adóalapot, adófizetési kötelezettséget is társítottunk és összehasonlítottuk a 2017 és a 2018. évi adatokat.

Igy megfigyelhető, hogy melyek azok az ágazatok, amelyek tevékenységi körüknek megfelelően a legnagyobb összegű iparüzési adót fizetik városunkban. Kiemelkedő a feldolgozóipar több, mint 135 millió forinttal, majd a kereskedelem 68 millió és az építőipar 62 millió forint adóbevétellel. Összehasonlítottuk a 2018. évi adatainkat az előző, a 2017-ben benyújtott bevallások adataival és megfigyelhetjük, hogy a kereskedelem és a művészet kivételével minden tevékenységi körben nőtt a települési adóalap, így a településünkre fizetett adó összege is. Legnagyobb emelkedés az adminisztratív tevékenységet és a mezőgazdasági tevékenységet folytató ágazatokban figyelhető meg.

Települési adóalap, adófizetési kötelezettség tevékenységi kör szerinti csoportosításban 2017. és 2018. években.

Tevékenységi kör megnevezése		Települési adó-alap Ft-ban 2017. évben	Adófizetési kötelezettség Ft-ban 2017. évben	Települési adó-alap Ft-ban 2018. évben	Adófizetési kötelezettség Ft-ban 2018. évben
Adminisztratív szolgáltatást támogató tevékenység és		153 195 253	3 014 700	234 196 295	4 628 674
Egyéb szolgáltatás		102 148 580	2 042 900	139 961 561	2 799 179
Építőipar		2 733 088 696	54 560 500	3 210 843 487	62 186 796
Feldolgozóipar		6 447 513 419	128 949 700	6 772 649 989	135 397 942
Humán-egészségügyi, szociális ellátás		245 917 799	4 604 700	249 640 197	4 510 696
Információ, kommunikáció		1 295 293 625	25 906 000	1 325 488 779	26 509 137
Kereskedelem		3 631 807 605	72 130 100	3 424 424 019	68 035 691
Mezőgazdaság, halászat, erdőgazdálkodás		1 163 144 987	23 263 000	1 727 079 408	34 341 490
Művészet, szórakoztatás, szabadidő		465 503 122	9 310 133	442 955 005	8 859 150
Oktatás		49 917 133	998 900	85 295 808	1 705 616
Pénzügyi, biztosítási tevékenység		688 762 014	13 775 135	824 123 950	16 482 842
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység		679 337 475	13 489 434	733 939 998	14 571 597
Szálláshely szolgáltatás, vendéglátás		438 086 033	8 732 400	513 498 323	10 187 586
Szállítás, raktározás		496 586 502	9 783 100	577 759 155	11 094 368
Összesen:		18 618 017 587	370 613 802	20 251 855 964	401 310 964

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport - adónyilvántartás

b.) Idegenforgalmi adó:

A helyi adó törvény az idegenforgalommal együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi eszközök biztosítását azzal kívánja elősegíteni, hogy lehetőséget biztosít az idegenforgalmi adó bevezetésére. Az adóbevételek fontos szerepet játszik az önkormányzat költségvetésében, hiszen az idegenforgalmi adóbevételek minden beszedett adóforintja után további 1,5 Ft normatív támogatás igényelhető, ami a turizmussal összefüggő költségek és kiadások forrásait növeli. A növekvő vendégforgalom más állami és önkormányzati adóbevételeket is generál, e mellett a városban működő vállalkozások, intézmények bevételeit is gazdagítja. E fizetési kötelezettség sajátossága, hogy alanyai kizárólag magánszemélyek lehetnek, akik a településen üdülési céllal tartózkodnak.

A Hatv. rendelkezése szerint adókötelezettség azt a magánszemélyt terheli, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Itt szükséges megerősíteni, hogy ezt az adónemet nem a sárospataki lakosoknak, és nem a sárospataki szállásadói tevékenységet végző adózóknak kell megfizetniük.

A szállásadó csak egyfajta közvetítő szerepet tölt be a vendég és az önkormányzat között, ugyanis ő beszedi, bevallja és befizeti az idegenforgalmi adó összegét. Fontos megemlíteni és hangsúlyozni, hogy a törvény arról is rendelkezik, ha az adóbeszedésre kötelezett az adó beszedését elmulasztotta, abban az esetben ő köteles megfizetni a be nem szedett adó összegét.

Az adó alapja a megkezdett vendégéjszaka száma, mértéke személyenként és vendégéjszakánként településünkön 2008. évtől 250 Ft. A törvényi felső adómérték a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálható. A törvényi felső mérték (vendégéjszakánként 300 Ft) és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemben az adómaximumot, mely 2018. évben 504 Ft/vendégéjszaka volt.

A helyi adó törvényben megfogalmazott adókötelezettség alóli mentesség életkorhoz (kiskorú), speciális egészségügyi, oktatási, munkavégzési, vállalkozási jogviszonyhoz kötődik. 2016. évtől az egyes honvédelmi és rendvédelmi feladatokat ellátó szervek állományába tartozó személy hozzátartozója is bizonyos esetekben mentességet élvezhet.

A beszedett idegenforgalmi adót a beszedést követő hónap 15. napjáig kell a szálláshelyeknek az önkormányzati adóhatósághoz önadózás keretében bevallani és az önkormányzat alszámlájára befizetni.

Már az előző évek beszámolóiban is szép eredményekről tájékoztathattuk a Tisztelt Képviselő-testületet, s ezt a hagyományt követve most is, az előző évhez viszonyítva elvégezve az összehasonlítást, örömmel konstatálhatjuk, hogy a városunkban eltöltött összes vendégéjszaka száma jelentős emelkedést mutat. A táblázat adatai azt a tényt erősítik meg, hogy városunk idegenforgalmilag egyre sikeresebb, a térségről, a településről kialakult kép egyre pozitívabb, a város szépítésért és fellendítéséért végzett munkának egyre inkább beérlik a gyümölcse.

Vendégéjszaka, vendégszám és beszedett idegenforgalmi adó alakulása 2017 és 2018. években

Év	2017.	2018.	Változás %
Összes vendégéjszaka	83 652	96 705	115,6
Ebből:			
adóköteles vendégéjszaka	64 936	72 176	111,15
adómentes vendégéjszaka	18 716	24 529	131,06
Vendégszám	39 605	42 880	108,27
Bevétel e Ft-ban	15.644	18.593	118,85

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal zárási összesítői és idegenforgalmi adó lajstromai

Az alábbi három táblázattal és annak szemléltetésére készített két diagrammal, plusz információhoz szeretnénk volna juttatni a Tisztelt Képviselő-testületet, szálláshelyenként majd annak havi bontásaként kívánjuk bemutatni vendégeink ittlétét, itt is összehasonlítást végezve az előző, a 2017-es évvel. Amikor a gazdaság fellendülését elemezzük, mindig kérdés, hogy egy-egy jól teljesített év után vajon a vállalkozások eredményei mutatnak-e csak nyereséget, vagy a magánszemélyek bevételei is növekedést mutatnak.

Az itt látható táblázat azt prezentálja számunkra, hogy a városunkba látogató és legalább egy vendégéjszakát eltöltött vendégeink már nemcsak az alacsonyabb ár fekvésű egyéb szálláshelyeket preferálják, hanem a szálloda és panzió által kínált magasabb színvonalú és drágább ár fekvésű szolgáltatásokat is igénybe tudják venni.

Összes vendégéjszaka és összes vendégszám alakulása szálláshely típusonként 2017 és 2018. években

	Összes vendégéjszaka szám			Összes vendégszám		
	2017. év	2018. év	Változás %	2017. év	2018. év	Változás %
Szálloda	21 163	25 653	121,22	11 377	12 912	113,49
Panzió	6 205	6 660	107,33	3 262	3 071	94,14
Camping	27 690	33 131	119,65	11 723	14 064	119,97
Közösségi szálláshely	171	155	90,64	100	53	53
Egyéb szálláshely	28 423	31 106	109,44	13 143	12 792	97,33

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal idegenforgalmi adó lajstrom és a csoport saját anyaggyűjtése

A táblázat adatai nagyon jól szemléltetik, hogy összességében mind a vendégéjszaka, és mind a vendégszám emelkedést mutat, az előző évekhez képest.

Tovább elemeztük számainkat, megvizsgáltuk szállástípusonként az egy főre jutó vendégéjszaka számot, összehasonlítva az előző két év adataival.

Egy vendégre jutó vendégéjszaka szám			
	2016. év	2017. év	2018. év
Szálloda	2,13	1,86	1,98
Panzió	2,05	1,08	2,17
Camping	2,43	2,34	2,36
Egyéb szálláshely	2,02	2,16	2,43
Közösségi szálláshely	2,25	1,71	2,91

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal idegenforgalmi adó lajstrom és a csoport saját anyaggyűjtése

Míg az elmúlt évi beszámolóban arról beszélhettünk, hogy az egy főre jutó vendégéjszaka szám minden szálláshely esetében csökkenést mutat, azaz 2017. évben az idelátogató vendégforgalom szám növekedés volt jelentősebb, mint a vendégéjszaka szám változás és feladatként tűztük ki, hogy rendezvényeinkkel, látványosságainkkal az itt tartózkodás időszakát kell megnövelnünk, akkor a mostani beszámolóban elmondhatjuk, hogy ez a célkitűzés sikerült.

Ha a táblázat számait elemezzük, láthatjuk, hogy 2018. évben összességében a vendégéjszaka szám emelkedés nagyobb, mint a vendégszám emelkedés és ezt a tényt erősíti meg minden szálláshely esetében az egy vendégre jutó vendégéjszaka szám növekedése is a 2017. évhez viszonyítva.

Egyre többen jönnek városunkba és elindult az a tendencia, hogy tovább is maradnak nálunk, kihasználva a város és környéke turisztikai lehetőségét.

Ezt a tényt erősíti meg a legnagyobb és legkedveltebb szállásfoglalási oldal, a Szallas.hu 2019. január végén közléti statisztikai adatai is, mely szerint Tokaj-Hegyalja közkedvelt úticélnak számít, 2018. évben Sárospatak volt a legnépszerűbb város a Szallas.hu vendégei körében.

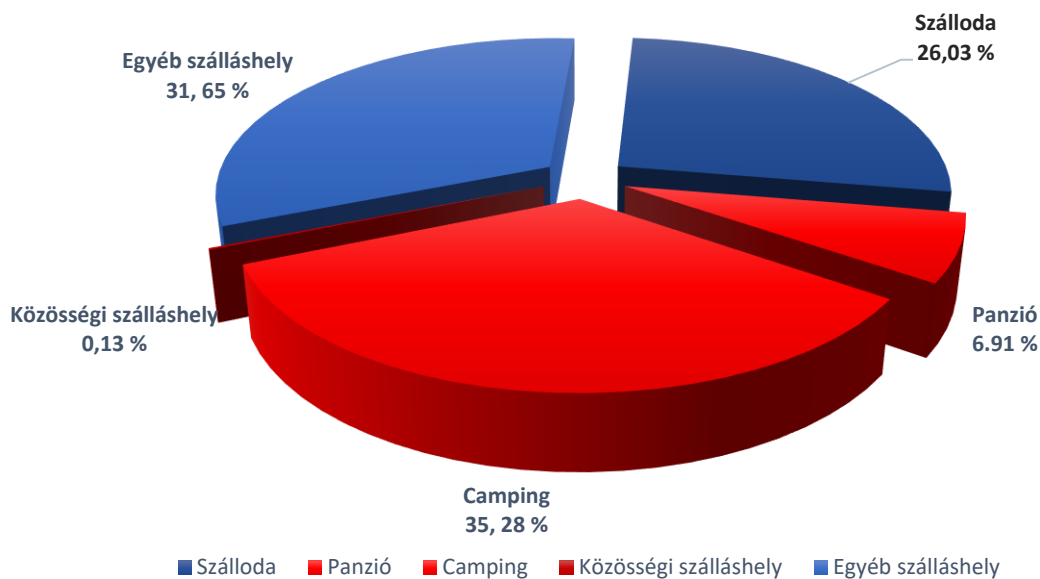
Az alábbi táblázat is az elmúlt év újítása a csoportnak, még részletesebb, még elemezhetőbb adatok gyűjtését végezték el, melynek következtében szálláshely típusonként az összes vendégéjszaka és vendégszám számszerűsítve és havi bontásban prezentálja a 2018-as évet.

Összes vendégéjszaka és összes vendégszám alakulása havi bontásban szálláshely típusonként 2018. években

	Szálloda		Panzió		Camping		Közösségi szh.		Egyéb szállásh.		Összesen	
	v.éjsz.	vendég	v.éjsz.	vendég	v.éjsz.	vendég	v.éjsz.	vendég	v.éjsz.	vendég	v.éjsz.	vendég
1.hó	854	518	181	108	432	35	-	-	469	116	1936	777
2.hó	969	586	130	69	588	58	-	-	327	120	2014	833
3.hó	1786	930	272	137	593	164	-	-	951	396	3602	1627
4.hó	2157	1136	560	315	1107	422	-	-	2024	802	5848	2675
5.hó	2623	1300	625	303	3362	1579	-	-	2981	1338	9591	4520
6.hó	2144	1053	618	313	4155	1670	-	-	3207	1455	10124	4491
7.hó	3566	1573	1010	408	9985	4352	54	15	6805	2774	21420	9122
8.hó	3474	1601	1408	526	9473	4436	69	26	7761	3047	22185	9636
9.hó	2648	1531	601	275	1781	901	32	12	2094	966	7156	3673
10.hó	2440	1287	706	360	903	235	-	-	2080	863	6129	2745
11.hó	1596	862	402	217	495	153	-	-	1497	555	3990	1787
12.hó	1396	535	147	40	257	59	-	-	910	360	2710	994
Össz:	25653	12912	6660	3071	33131	14064	155	53	31106	12792	96705	42880

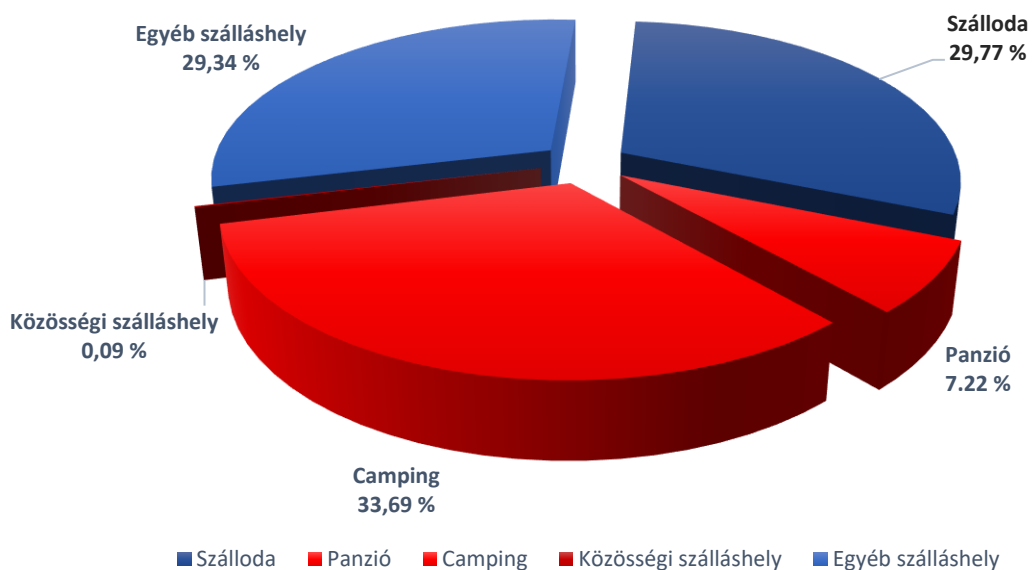
Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport -2018 évi IFA kimutatás

Eltöltött vendégéjszakák megoszlása szálláshely típusok között

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport -2018 évi IFA kimutatás

Vendégszám megoszlása szálláshely típusok között

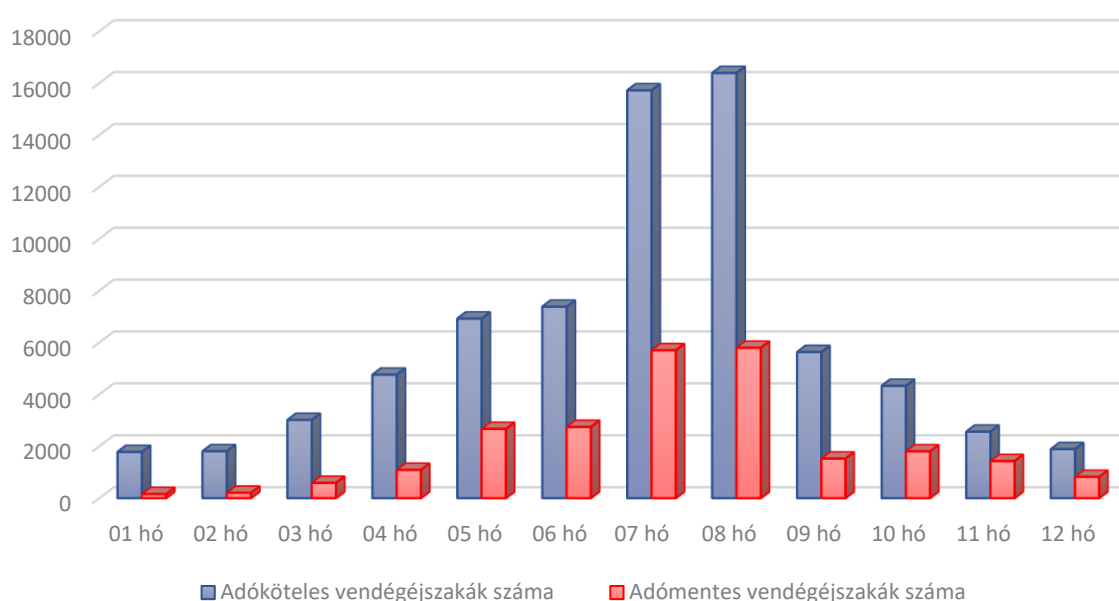

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport -2018 évi IFA kimutatás

2018. december 31-ei állapottal Adócsportunk 115 db szálláshelyet tartott nyilván, melyek besorolását a 239/2009. (X.20.) Kormányrendelet szabályozza. Ezen besorolás szerint 3 db szálloda, 5 db panzió, 2 db camping, 1 db közösségi szálláshely és 104 db egyéb szálláshely működött Sárospatak illetékességi területén.

A következő diagram az adóköteles és adómentes vendégéjszakákat mutatja be havi megbontásban. Mint, ahogy az adónem jellegzetességéből is adódik jól látható, hogy az év két nyári hónapjában, júliusban és augusztusban a legnagyobb az idegenforgalom és ebből adódóan az eltöltött vendégéjszaka szám és az adóbevétel is. Az év többi hónapjaiban pedig mindezek alakulását nagymértékben befolyásolja az időjárás, a városban megrendezésre kerülő kulturális és sportesemények, és ünnepek száma.

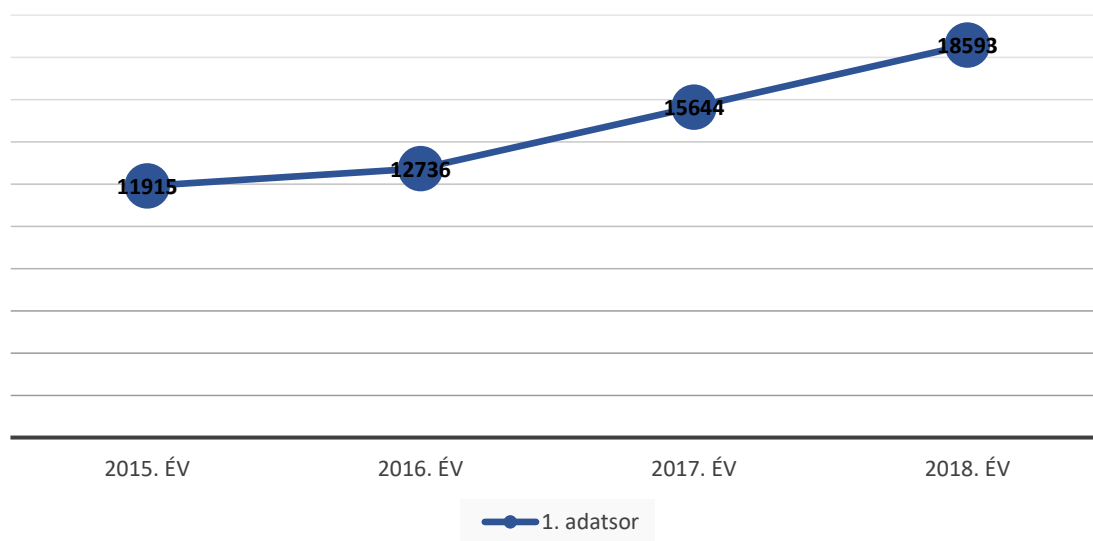
Vendégéjszakák alakulása havi bontásban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsport -2018 évi IFA kimutatás

A növekvő vendégforgalom más állami és önkormányzati adóbevételeket is generál, e mellett a városban működő vállalkozások, intézmények bevételeit is gazdagítja, ezért mindenki számára fontosnak kellene lenni, hogy városunk vonzó legyen a turisták számára. Az eredményes idegenforgalom mindig komplex tényezők függvénye, mert például a gondozott parkok, igényesen kialakított közterületek, zöldövezetek mindig pozitívumként szól egy-egy település mellett. Fel kell ismerni annak a lehetőségét, hogyha az önkormányzat a befolyó idegenforgalmi adóbevételt a város lehetőségeinek kiaknázására használja, akkor abból minden itt lakó állampolgár profitálni fog. Méltán dicsekedhetünk az elmúlt négy év adóbevételeivel, melyet az alábbi diagram jól szemléltet.

Idegenforgalmi adóbevétel alakulása az elmúlt négy évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

Az adóhatósági tevékenység egyébként is népszerűtlenségét az adóellenőrzés még inkább negatív irányban mozdítja el. Az adózók legtöbbször személyeskedésnek és rosszindulatú eljárásnak tartják. Ellenőrzésre azonban szükség van, s ez még inkább igaz az idegenforgalmi adó esetében is. Az ellenőrzés lehet azonban preventív, illetve a jó adózókat segítő, támogató és ösztönző ellenőrzés is.

Az idegenforgalmi adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése a nyári hónapokban kap nagyobb szerepet. A májustól augusztusig terjedő időszakban az adócsoport dolgozói végig járják a szálláshelyek területeit, megfigyelve a vendégforgalom alakulását. A részletes ellenőrzésre kijelölt, már működő szálláshelyek esetében a nyilvántartások vezetése, vendégkönyv, számlatömb pontos és megfelelő kitöltése, az új szálláshelyek pedig preventív jelleggel kerülnek ellenőrzésre.

Az ellenőrzés eredményei évek óta vegyes képet mutatnak. Sok szálláshelyen még mindig számtalan adminisztrációs, nyilvántartás vezetési hibát találunk, még mindig van olyan szállásadó, aki nincs tisztában a vendégkönyv vezetésének szabályaival, illetve a mentességek biztosításának adminisztrációs követelményeivel.

2018. évben a szállásadói tevékenység folyamatos ellenőrzésére az idegenforgalmi adózással kapcsolatos feladatok állandó figyelemmel kísérésére a beszámoló első részében említett ASP-re történő átállás, az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos feladatok megnövekedett terhei miatt kevesebb idő jutott. Eredményeket azonban mindig érünk el, a nyári ellenőrzés során sikerült engedély nélkül végzett szállásadói tevékenységet „lelepleznünk” és a tevékenység hivatalos tételére kötelezni a szállásadót.

Az elkövetkező években azonban tovább szeretnénk folytatni a folyamatos, és rendszeres ellenőrzést, hiszen a tapasztalatok azt mutatják, hogy az adóhatósági jelenlét következtében mind a bevallások benyújtásában, a vendégkönyv vezetésében, a szálláshelyek legalizálásában is nagyobb eredmény érhető el.

2.) Gépjárműadó, mint átengedett központi adónem:

A gépjárműadó bevétel 60 %-a továbbra is a központi költségvetést illeti meg. A helyi testületnek ebben az adófajtában szabályozási jogköre és lehetősége nincs.

A gépjárműadó 1992-es bevezetésére a motorizációval járó közterhek arányosabb elosztása, a települési, a fővárosban a kerületi önkormányzatok bevételeinek gyarapítása, valamint a közúthálózat karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges források bővítése érdekében került sor. Gépjárműadó terheli a magyar hatósági rendszámú járművel ellátott gépjárműveket és pótkocsikat. A törvény hatálya nem terjed ki: a magyar hatósági rendszámú járművel ellátott mezőgazdasági vontatóra, a lassú járműre és a lassú jármű pótkocsijára, a négykerekű segédmotoros kerékpárra, a külön jogszabály szerinti „méhesház” gépjárműre, a munkagépre, a CD, a CK, a DT, az OT és a Z betűjelű rendszámú járművel ellátott gépjárműre, a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek közül azokra, amelyek az Európai Unió valamely tagállamában vannak nyilvántartva.

Az adóztatási feladatokat a magánszemély adóalanynak a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerinti nyilvántartásba bejegyzett lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye, míg a nem magánszemély adóalanynak – ideértve az egyéni vállalkozót is – a hatósági nyilvántartás címadat-rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes települési önkormányzati adóhatóság látja el.

Az adó alapja a személyszállító gépjármű hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve. Az adó összegét a gépjármű teljesítményének és életkorának megfelelő besorolási osztály szerinti forintösszeg szorzata határozza meg.

Az adó alapja az autóbusz, a nyerges vontató, a lakókocsi, a lakó pótkocsi hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya), tehergépjármű esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya), növelve a terhelhetősége (raksúlya) 50 %-ával. Az adó mértéke minden megkezdett 100 kilogrammjá után: a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén 850 Ft, más esetben tehergépjármű, nyerges vontató, autóbusz esetén 1380 Ft. A tételes – vagyis nem az önsúlyból kiszámított - mértékű adómértékek változatlanok: az E betűjelű ideiglenes rendszámú járművel ellátott személyszállító gépjármű után 10.000 Ft, míg a tehergépjármű után 46.000 Ft, a P betűjelű ideiglenes rendszámú jármű kiadása esetén 23.000 Ft adót kell fizetni.

Az adó alanya főszabály szerint a gépjármű azon üzemeltetője, ennek hiányában tulajdonosa aki/amely az év első napján a hatósági járműnyilvántartásban szerepel. A gépjárműadóról szóló törvény szerint 20, 30 és 50 %-os adókedvezmény illeti meg a KÖHÉM rendelet 5. számú melléklete szerinti különböző környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott autóbuszokat, tehergépjárműveket. Ezek a kedvezmények minden esetben már az adókiutáláskor levonásra kerülnek, tehát nem az adózónak kell kérelmeznie.

Szintén nem kell kérelmeznie, de nyilatkoznia viszont igen a teljes adómentesség érvényesítéséhez a költségvetési szerveknek, egyesületeknek, alapítványoknak, amennyiben a tárgyév megelőző évben társasági adófizetési kötelezettségük nem keletkezett, illetve azon autóbuszok tulajdonosainak, üzemeltetőinek, akiknek a számviteli törvény szerinti nettó árbevétele legalább 75 %-ban a helyi és helyközi menetrendszerinti közúti tömegközlekedés folytatásából származott.

Van viszont olyan mentesség, amelyet az adóalanynak kell kérelmeznie. Ez súlyos mozgáskorlátozottsághoz kötődik, s jogszabályban meghatározott orvosi igazolások benyújtásával érvényesíthető. 2018. évben 68 adózó tudta igénybe venni a mozgáskorlátozottság miatti mentességet, 14 adózóval többen, mint 2017. évben.

A gépjárműadóról szóló törvény 2017. évi módosításának egyik oka, a súlyosan mozgáskorlátozottak előnyének kiterjesztése volt. Ettől az évtől az egyéb fogyatékossgal élők (pl: látás, hallássérült, értelmi fogyatékos) és a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók is igénybe tudják már venni a gépjárműadó mentességet.

Tehát gépjárműadó mentesség illeti meg, a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab - 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsi személyszállító szolgáltatásra használt - személygépkocsi után legfeljebb 13 000 forint/adóév erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

A Jedlik Ányos terv végrehajtása kapcsán, a kizárólag elektromos meghajtású gépjárművek mellett a többi környezetkímélő gépjármű üzemeltetéséhez is gépjárműadó-mentességet biztosít immár a jogszabály. A Gjt. 18. §. 9. pontja a környezetkímélő gépkocsi fogalmának meghatározásánál visszautal a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet 2015. július 1-jén hatályos 2. §. (6) bekezdésére. Ez utóbbi jogszabályhely szerint ugyanis környezetkímélő gépkocsinak a tisztán elektromos, a külső töltésű (plug-in) hibrid elektromos, a növelt hatótávolságú hibrid elektromos gépjármű, valamint a nulla emissziós (hidrogén-cellás) gépkocsi minősül.

2018. évben 3 adózó esetén tudtunk mentességet biztosítani az alábbiak szerint: tisztán elektromos gépjármű 1 db, növelt hatótávolságú külső töltésű hibrid 1 db és külső töltésű hibrid elektromos szintén 1 db gépjármű volt.

Már 2016. évtől bevezetésre került az ún. szerelvényadóztatás. Ennek a lényege, hogy a felpótkocsi nem adótárgy, azután külön gépjárműadót nem kellene fizetni, azonban a vontató adóalapja tartalmazza a vontató által vontatható össztömeget (egy nyerges vontatóhoz tartozó egy felpótkocsi adóalapját). Egyidejűleg megszűnt a felpótkocsi adókötelezettsége.

A gépjárműadó törvény előírásai alapján az adókötelezettséget érintő változások bejelentése a BM NYHÁT* járműnyilvántartásából történő adatletöltés az adócsoport munkatársai által online történik, az alábbi rendszerességgel: az év eleji nyitóállomány február elején, az adókötelezettséget érintő évközi változások minden hónapban. *(BM NYHÁT: Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkár)

A január 1-jei állapotnak megfelelő nyitóállomány teljes átvizsgálását és javítását követően az adózói beazonosítást kell elvégezni. A nyitó állomány alapján kell az újonnan adóztatás alá kerülő gépjárművekre egyedi határozatot készíteni, illetve Sárospatak közigazgatási területéről eladás, lakcímváltozás, vagy egyéb ok miatt kikerült járművek adóztatását ugyancsak határozattal kell megszüntetni. Az év eleji változások átvezetése és az éves adókötelezettség betérhelése után, minden adózó részére kinyomtatásra, majd kiküldésre kerül a határozat és az egyenlegközlő. Az évközi változásjelentések feldolgozás-előkészítése (átvett adatállomány átnézése, kódolása) havi terminusban történik.

Az adómentességek biztosítása kérelemre és megfelelő igazolások csatolását követően szintén határozattal történik. A beszámolási időszakban több mint 2300 db gépjárműadó határozat kiadására került sor.

Az állam általi 60 %-os bevétel elvonással kapcsolatban szeretném még megjegyezni, hogy a bevétel elvonása nem járt a feladatok elvonásával is. Nemcsak az adóztatási feladatokat, de a hátralékok behajtását is továbbra is önkormányzati adóhatóság bonyolítja le. A központi költségvetést megillető bevételt havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell a Magyar Államkincstár által megjelölt fizetési számlára átutalni. A központi költségvetést havonta megillető hányadának ellenőrzése céljából az önkormányzati adóhatóság a tárgynegyedévet követő hónap 15. napjáig adatot szolgáltat az Államkincstárnak.

A gépjárműadó befizetéseket az adózás rendjéről szóló 2017. évi szóló CL törvény 3. számú melléklete szerint kellett teljesíteni az adózóknak, félévenként két egyenlő részletben az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig.

Az alábbi táblázatban szeretnénk szemléltetni a sárospataki állandó lakcímmel rendelkező állampolgárok tulajdonában/üzembentartásában, illetve Sárospatakon székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozások gépjárműveinek megoszlását, összehasonlítva az előző, a 2017. évi adatokkal.

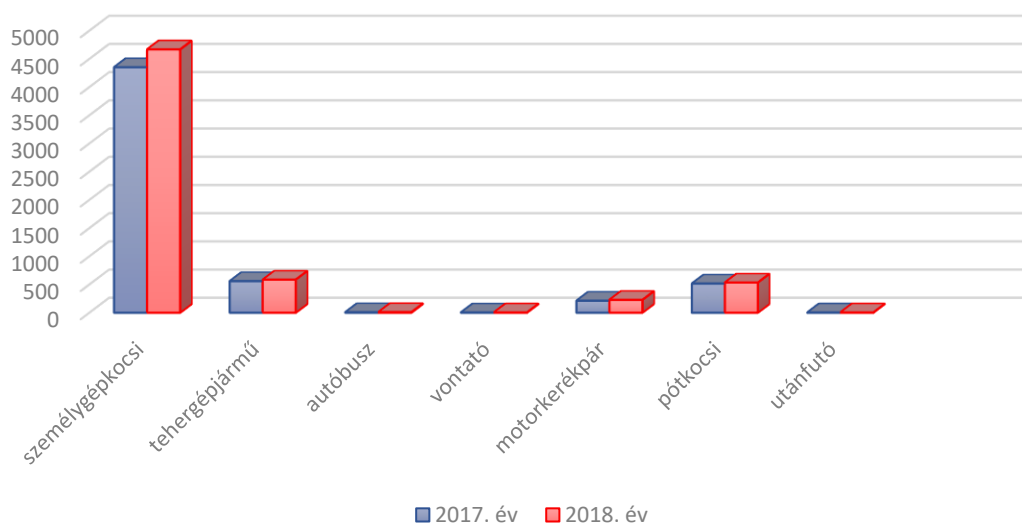
A táblázat jól szemlélteti a növekedést, összességében az előző évhez képest 378 db gépjárművel több adótárgy adóztatását kellett ellátni az apparátusnak, ezen belül is elsősorban a személygépjárművek növekedése a jelentős, 317 db-bal. Ez a növekedés 80 db-bal több, mint az előző évben. (2016. évi személygépkocsi száma: 4115)

Adóztatott gépjárművek típusa és darabszáma 2017. és 2018. években

	Darabszám	
	2017. év	2018. év
személygépkocsi	4352	4669
tehergépjármű	560	586
autóbusz	9	10
vontató	4	5
motorkerékpár	213	228
pótkocsi	517	535
utánfutó	5	5
Összesen:	5660	6038

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – gépjárműadó lajstrom

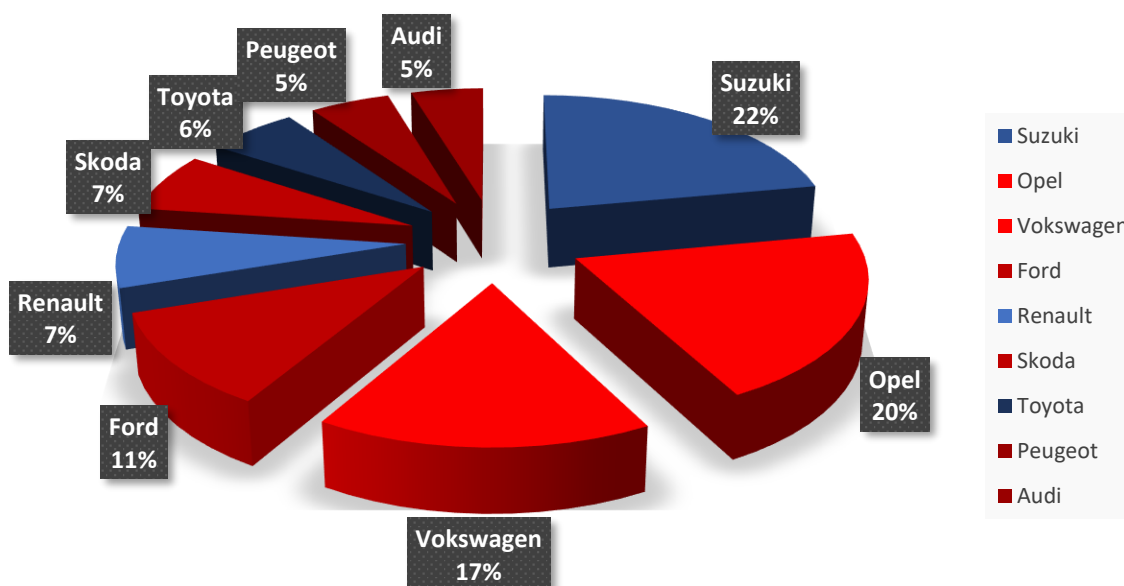
Gépjárművek megoszlása típus és darabszám szerint az elmúlt két évben

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

Ez évi újítként gépjármű-állományunkat csoportosítottuk gyártmány szerint és életkor szerint is. A gyártmány szerinti besorolásnál a teljes gépjármű-állományunkat vettük alapul és ebből az első tízet szeretnénk bemutatni az alábbi diagrammal. Az életkor szerinti besorolásnál pedig értelemszerűen csak a személygépjárművek és motorkerékpárok kerültek leválogatásra.

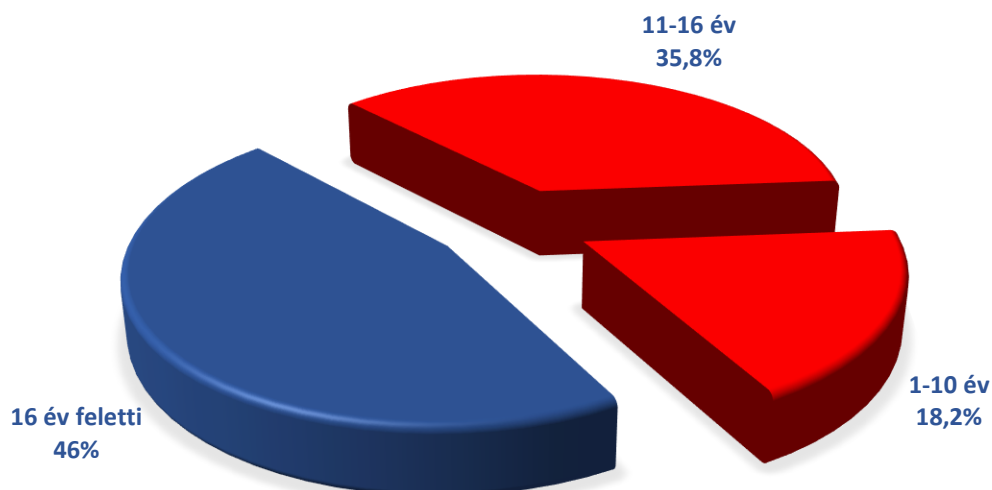
Adóztatott gépjárművek gyártmány szerinti besorolása

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

Adóztatott gépjárművek életkor szerinti besorolása

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

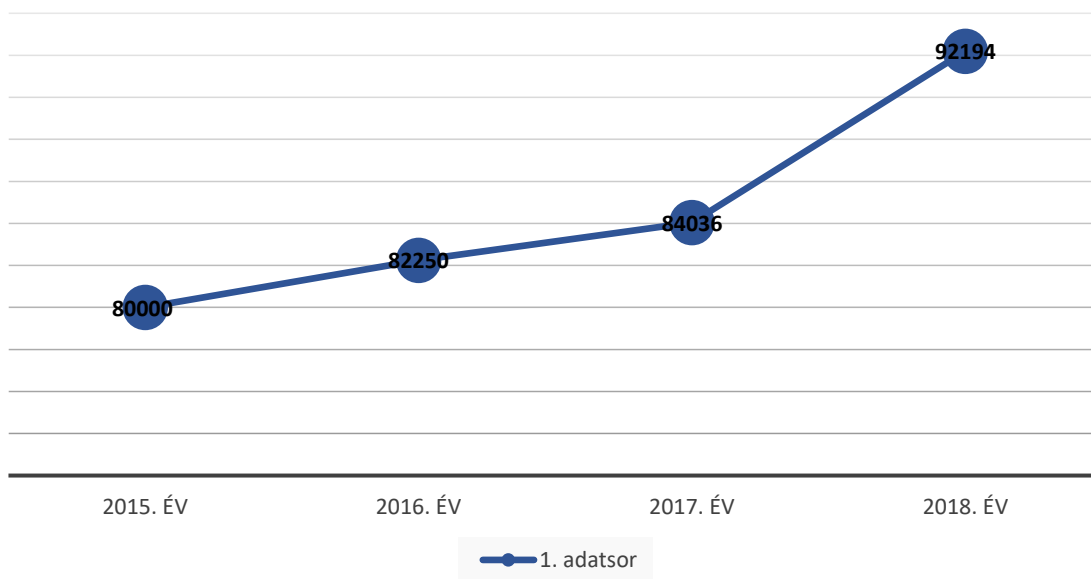
2018. évben 6038 db gépjármű adóztatásából 91.194 e Ft gépjárműadó bevétel keletkezett, melyből csak 36.477 eFt gazdagította Sárospatak Város Önkormányzatát. A beszámolási időszakban a 2017. évi adóbevételhez viszonyítva 7.157 eFt-os, 108.51 %-os bevétel növekedésről beszélhetünk.

Gépjárműadó bevétel megoszlása az elmúlt négy évben

	Önkormányzatot megillető bevétel (összbevétel 40 %-a)	Központi költségvetést megillető bevétel (összbevétel 60 %-a)	Gépjárműadó bevétel (100 %)
2015. év	32.219.992	48.329.989	80.549.981
2016. év	32.900.450	49.350.230	82.250.680
2017. év	33.614.414	50.421.650	84.036.064
2018. év	36.477.408	54.716.118	91.193.526

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

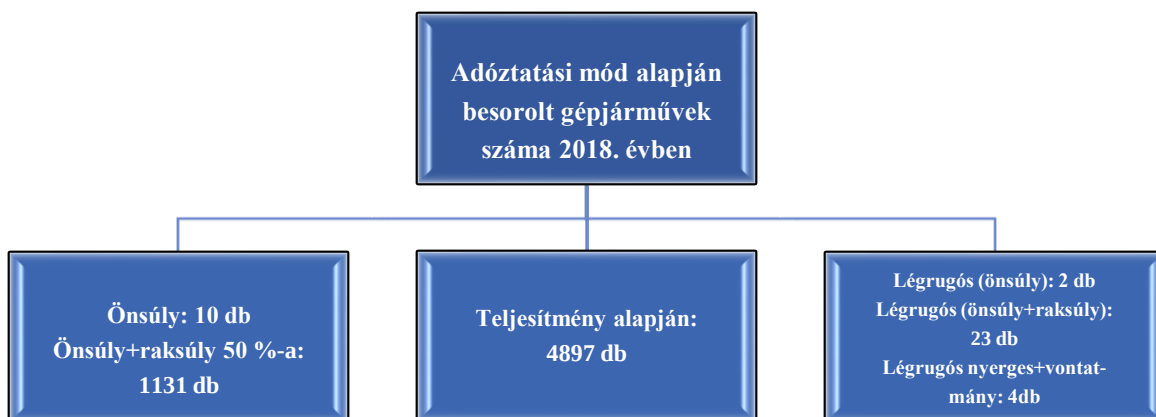
Gépjárműadó bevétel az elmúlt négy évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

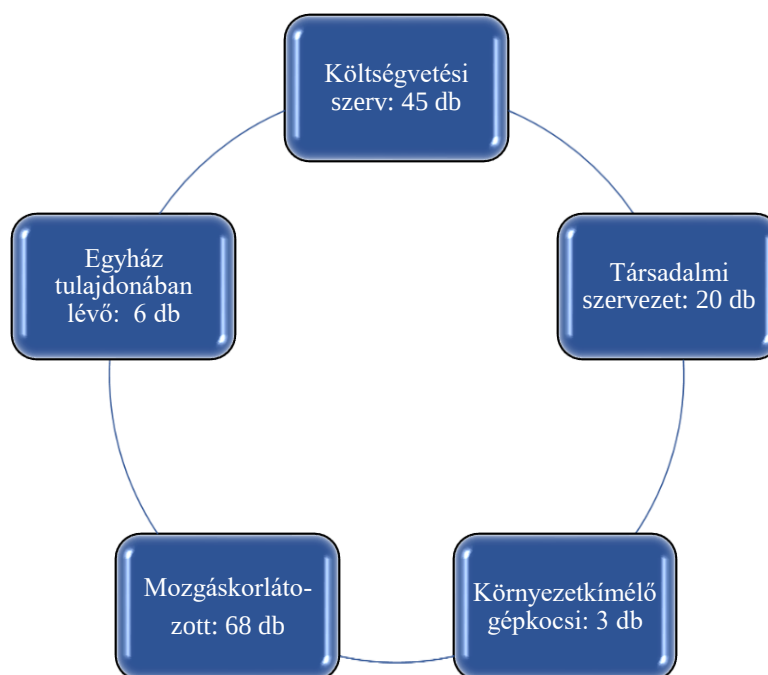
A következő két ábrával szeretnénk még tovább szemléltetni gépjárműveinket, egyrészt adóztatási mód szerint, másrészt pedig mentesítés jogcíme szerint.

Teljesítmény alapján a személygépjárművek és motorkerékpárok adóznak, az adóztatás többi megbontása pedig az autóbusz, nyergesvontató, lakókocsi, tehergépjármű, és utánfutó adóztatását szemlélteti darabszám szerint.

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – gépjárműadó lajstrom

Mentesített gépjárművek száma jogcím alapján 2018. évben

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – gépjárműadó lasjtrom

3.) Talajterhelési díj:

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján, a környezetterhelési díj 2004. január 1-jén került bevezetésre a levegőre és a vízre, a talajterhelési díjra vonatkozó szabályok 2004. július 1-jétől léptek életbe.

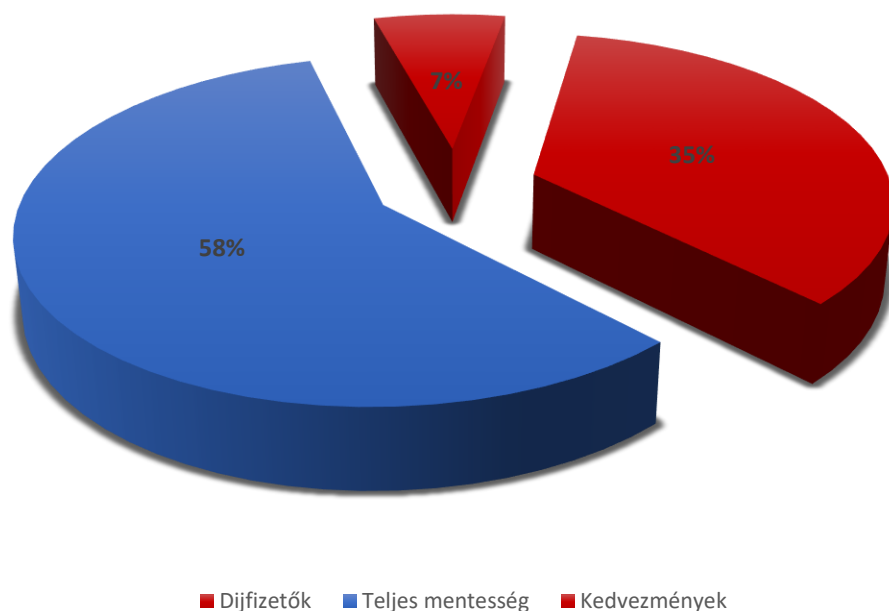
A talajterhelési díj bevezetésével a törvényalkotó célja a környezet és természet védelme, terhelésének mérséklése, a környezethasználóknak a környezet és természet megóvását szolgáló tevékenységre való ösztönzése. Két adóhatóság is „működik” a talajterhelési díj adózása során, a vízjogi engedély alapján végzett tevékenységéhez kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat a NAV, a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízszikkasztáshoz kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat pedig az önkormányzati adóhatóságok látják el.

Talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki helyi vízgazdálkodási hatósági engedély alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz és a műszakilag rendelkezésre álló közcsontra nem köt rá. A törvény a talajterhelési díj mértékét a talajterhelési díj alapja, az egységdíj (1.200 forint), valamint a területérzékenységi szorzó (1,5) együttes szorzataként határozza meg. Talajterhelési díj alapja a szolgáltató által leigazolt, az adott évben felhasznált vízmennyiség csökkentve a meghibásodás miatt elszivárgott vízmennyiséggel, és a számlával igazolt elszállított szennyvíz mennyiségével.

A 2012. évi, tízszeresére emelkedett egységár jogszabályi változását követően a törvényalkotó szándékával egyezően a Képviselő-testület különböző mentességek és díjkedvezmények elfogadásával igyekezett egyrészt ösztönözni a lakosságot a hálózatra való rákötésre, illetve az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő családokat támogatni.

2018. évben 110 adózót szólított fel az adócsoport bevallás benyújtására, melyből 50 adózó igénybe is tudta venni a képviselő-testület rendelete által biztosított teljes díjmentességet. A bevallást benyújtók közül 2 adózó részesült pótlékmentes részletfizetési kedvezményben.

2018. évben benyújtott talajterhelési díj bevallások megoszlása

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport – adónyilvántartás

4.) Helyi jövedéki adó:

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény és az egyes adótörvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXXVII. törvény többek között módosította a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény magánfőzésre vonatkozó rendelkezéseit is.

A módosítások következtében bevezetésre került a Párlat Adójegy, amely a magánfőző nevére kiállított, sorszámozott, papír alapú, vagy elektronikus vámhatósági igazoló szelvény, ami 1 liter magánfőzött párlat után 700 forint jövedéki adó megfizetését igazolja. A párlat adójegyeket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal megyei, illetve fővárosi adó- és vámigazgatóságai bocsátják ki. Ezzel egyidejűleg megszűnt a korábbi évben bevezetett, s önkormányzatoknak megfizetett 1.000 Ft összegű átalányadó.

A helyi önkormányzati adóhatóság szerepe így 2016. évtől a desztillálóberendezés megszerzésének tulajdonjog bejelentésére, a magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésére terjedt ki.

5.) *A következőkben néhány olyan munkaterületet szeretnék kiemelni, amelyek mint a beszámoló elején elhangzott, törvény által a jegyzőre delegált hatósági feladat. Ezen feladatok ellátásából bevétele az önkormányzatnak nem származik, (néhány esetben a köztartozások behajtásából igen), mégis ellátásuk nagy terhet ró az adócsoport dolgozóira.*

a.) Adó- és értékbizonyítvány:

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. §. (2) bekezdése rendeli a jegyző adóügyi feladata és hatásköre közé az adó és értékbizonyítvány kiadását. Az illetékességet az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. évi törvény 101 §-a szabályozza, mely szerint az ingatlan fekvése szerint illetékes önkormányzat jegyzője állít ki az ingatlan és az ingatlanszerzők adatairól adó- és értékbizonyítványt.

Azt, hogy milyen esetben és milyen szerv megkeresésére állítja ki, különböző törvények szabályozzák, ilyen például a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv., mely szerint hagyatéki ügyben, vagy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény, mely szerint pedig különböző végrehajtási ügyekben keresik meg a jegyzőt adó- és értékbizonyítvány kiállítására.

Minden megkeresés esetében az adócsoport dolgozója helyszíni szemle megtartásával, az ingatlan teljes körű felértékelésével határozza meg az ingatlan értékét. Ingatlanon értendő minden lakó és nem lakó épület, beépítetlen terület, szántó, szőlő, gyep és erdő stb., Ez nagyon sok esetben Sárospatak közigazgatási területéhez tartozó külterületek felkeresésével is jár, s egy-egy terület behatárolása komoly „nyomozói munkát” igényel.

2018. évben 239 megkeresés érkezett, melyre minden esetben 8 napos ügyintézési határidő állt az ügyintéző rendelkezésére. Az értékelés elvégzéséhez minden esetben a TAKARNET Földhivatali Információs rendszerből történő tulajdoni lap lekérdezésére van szükség, melyek száma 2018. évben 556 db volt. A megkeresések határidőben és teljes körűen történő teljesítése a csoport létszámát figyelembe véve sok esetben komoly problémát okozott.

b.) Adók módjára behajtandó köztartozások:

Az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása esetén a köztartozás jogosultjának megkeresése alapján folytatja le az adócsoport a végrehajtást. Törvények írják elő, hogy valamely köztartozást az önkormányzati adóhatóság adók módjára köteles behajtani. E köztartozások rendszerint nem adó jellegűek, ezekre a törvény hatálya csak a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében terjed ki.

Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében, megkeresésre foganatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Ekkor hatásköre csak arra terjed ki, hogy tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt összeg behajtása érdekében intézkedjen. Rendelkezési joga nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, a tartozást mérsékelje. A beszedett köztartozásokat a kimutató szervnek utaljuk át, ezekből az összegekből az önkormányzatnak nincs bevétele.

2017. évtől az adók módjára behajtandó köztartozások egy része – általában az állam által előírt követelések - az állami adóhatóság hatáskörébe került.

Az adók módjára behajtásra kimutatott tartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint más adóké. Betudható ez annak, hogy az esetek túlnyomó többségében az adósnak sem munkahelye, sem számlája, sem végrehajtható ingó vagyona nincs. Míg az adók esetében egy folyamatos, többnyire éveken át tartó kapcsolat jön létre az önkormányzati adóhatóság és az adózó között, a bírságok, díjak beszedése gyakran csak egyszeri kapcsolatot feltételeznek, jóval magasabb költséggel. Az elkövetők többsége évek óta nem él életvitelszerűen Sárospatakon, csak állandó bejelentett lakcíme van városunkban. Legtöbbször még a családtagok sem tudnak róla, vagy nem akarnak tudni róla semmit.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezik a letiltható jövedelmekről, mely a segélyből történő letiltás foganatosítását egyértelműen tiltja. A munkabérekéből és nyugdíjakból történő tiltás esetén előfordult több esetben is, hogy olyan visszajelzést kaptunk, hogy letiltásunkat sorrendbe állították, mert már előző letiltások megelőzik.

A hatáskör változás miatt 2017. évtől folyamatosan mind az iktatott iratok száma mind pedig a kimutató szervek megkeresései jelentős csökkenést mutattak.

6.) Követelés és hátralékkezelés

A hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb részét képezi az adóigazgatási munkának. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket, és hátralékot halmoznak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen lép fel. Az adóhatóság feladatai közé tartozik a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése, és az adófizetők problémáinak méltányos kezelése.

Az önkormányzati adóhatóság alapvető célkitűzése a hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása a végrehajtási eljárások hatékony és eredményes alkalmazásával.

A hátralékállomány nagymértékben az előző évekről áthozott tartozás. A hátralék jelentős része behajthatatlan, mert olyan nem működő, illetve felszámolás alatt lévő társaságnál van felhalmozódva, akiktől a tartozás megtérülése nem valószínűsíthető.

Ha elindul a felszámolási eljárás, az önkormányzati adóhatóságnak csak egyetlen egy lehetősége marad a fennálló tartozás beszedésére, a megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés benyújtása. Ebben az esetben az önkormányzatnak a tartozás 1 %-át meg kell fizetni hitelezői igényként. Az eljárás legtöbb esetben több évre is elhúzódik, s az eljárás befejezését követően, felosztható vagyon hiányában csak a felszámoló biztos díjára marad fedezet. Az elmúlt évek során több esetben éltünk ennek a lehetőségével, de egyetlen egy esetben sem térült meg egyetlen egy adóforint sem. Így 2018. évben már nem nyújtottunk be hitelezői igényt, hogy ne növeljük tovább a meglévő hátralékállományt.

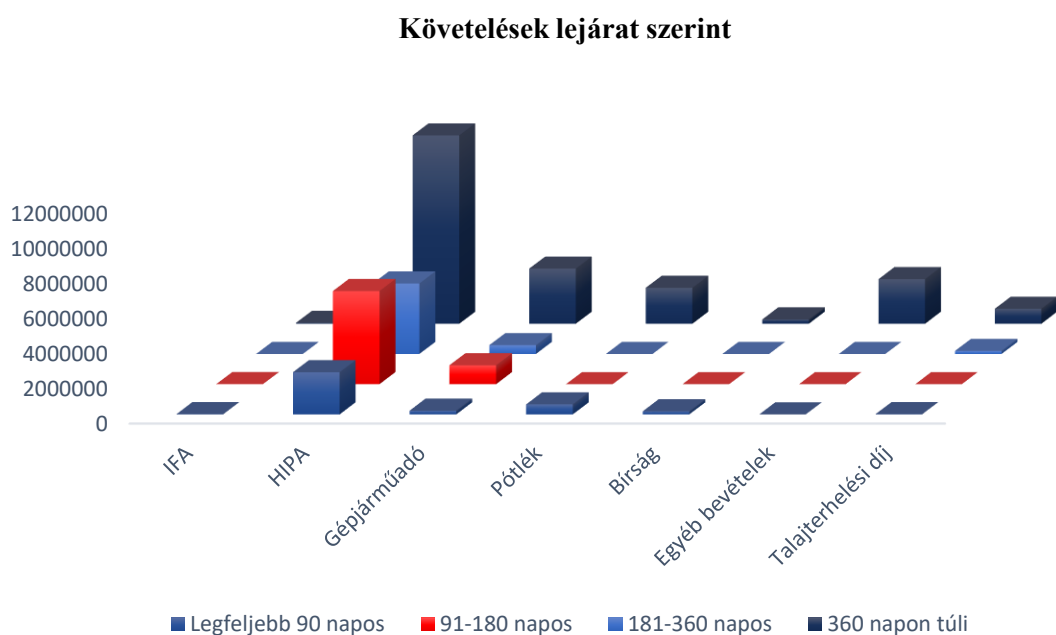
A jogszabályi előírások miatt azonban ezen tartozások nem írhatóak le az elévülési idő (2016. július 1-jétől az 5 év 4 évre csökkent) lejárta előtt, így folyamatos részét képezik az évente kimutatott hátralékállománynak.

Az elmúlt évben újabb 4 cég esetében indult el a felszámolási, végelszámolási eljárás, illetve 5 adózó esetében kaptuk meg a felszámolási eljárást lezáró jogerős végzést.

Hasonló problémák vannak azoknál a cégeknél, akiknél adószám felfüggesztés, illetve adószám törlés miatt elindul a kényszer-végelszámolás. Tapasztalható olyan gazdálkodói magatartás is, hogy az eladósodott cégekből más vállalkozásokba viszik át a meglévő vagyont, a kiürített gazdasági társaságok végrehajtására pedig kicsi az esély.

A következő diagram a követelések lejárat szerinti alakulását szemlélteti. A kimutatásból egyértelműen megállapítható, hogy a 360 napon túli tartozások összegei a legmagasabbak minden adónemben, ezek megtérülésére kevesebb esély van, elévülési időn belül a nyilvántartásban kell szerepeltetni. Iparüzési adó tekintetében 10,7 millió forint nagyságrendet tesz ki ez a hátralék, mely 3,8 millióval kevesebb, mint a 2017-es évben volt. Gépjárműadó esetében ez az összeg 3,1 millió forint, késedelmi pótlék esetében pedig 2 millió forint, de itt természetesen a tőkeállomány növekménye az, amely magával vonja a késedelmi pótlék emelkedését is.

A legfeljebb 90 napos vagy 91-180 közötti lejáratú tartozások megtérülése valószínűsíthető, nagy részük fizetési halasztásból vagy részletfizetésből származnak.

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport 2018. adókövetelés nyilvántartása

A még folyamatosan működő cégek esetében is gondot okoz az adófizetési kötelezettség teljesítése, hiszen a felhalmozott kintlévőség beszedése, a magas szállítói és hiteltartozások miatt rendkívül nehéz helyzetben vannak.

Általában elmondható, hogy azon vállalkozások kerültek nagyon nehéz helyzetbe, akik már az előző év tartozásait is vagy átütemezték, vagy nem tudták megfizetni.

Az adózás rendjéről szóló 2017. CL. törvény lehetőséget biztosított az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személynek, hogy kérelme alapján az őt terhelő adótartozás, bírság, vagy pótléktartozás mérséklését, elengedését, fizetési halasztását vagy részletfizetését kérje, ha azok megfizetése az ő és a vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti, vagy a vállalkozás működését ellehetetleníti.

Fizetési halasztásban, illetve részletfizetésben feltételhez kötötten, több cég és magánszemély is részesült, 2018. évben 5 adózó élt ennek a lehetőséggel.

Vállalkozások esetében pénzügyi és vagyoni helyzetükkel kapcsolatos igazolások, magánszemélyek esetében jövedelmi és kiadásokkal kapcsolatos, esetleg orvosi igazolások bekérésre került sor. Tekintettel az önkormányzat anyagi helyzetére adó elengedésére egyetlen egy esetben sem került sor. A fizetési könnyítésben érintett adó nem minősül adóelengedésnek. A tőketartozásból eredő hátralékállomány növekedése magával vonja a késedelmi pótléktartozás emelkedését is. A fizetési határidők lejárta következtében időről-időre megemelkednek a nyilvántartott adótartozások összegei. Jellemzően a nyilvántartott tartozások „hullámzó” trendet mutatnak, az adóhatóság eredményes végrehajtásai nyomán csökkennek, ám a fizetési határidők újra generálják a hátralékok növekedését.

A 2018. december 31-ei zárási állapot szerint, az összes hátralékállomány 33,952 millió forint. Örömmel konstatálhatjuk, hogy az előző évekhez képest a hátralék nem növekedett, hanem 2017. évhez viszonyítva 11,488 millió forinttal csökkent.

Köszönhető ez a szigorú és hatékony követeléskezelés és behajtási tevékenység eredményének. A hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása, illetve megállítása a meglévő csoportlétszám növelésével még eredményesebbé tehető.

Feladatunk még a jövőre nézve a hátralékok megállítása, és a bevétel növelése mellett az adóellenőrzések fokozott és folyamatos biztosítása. Szükség van egy olyan kontrollrendszer kiépítésére, amely a jogkövető és önkéntes befizetést teljesítő adózókon kívül feltárja azt az adózói kört, akik bejelentkezési, bevallási, befizetési teljesítési kötelezettségeik alól kibújva próbálnak adóhatóságunk látóköréből kikerülni.

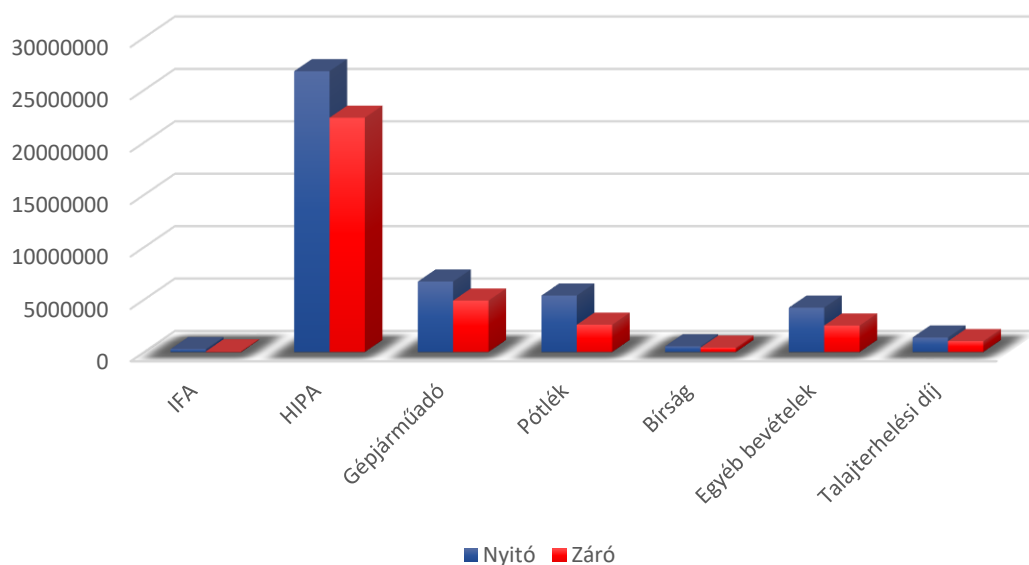
A kimutatott és fennálló hátralékok 48 %-a már nem működő, illetve felszámolás alatt lévő társaságoknál van felhalmozva, megtérülésük nem várható.

A következő diagram a hátralékállomány változását mutatja meg, összehasonlítva a 2017. és a 2018. éveket.

Egyértelmű megállapítás vonható le annak tekintetében, hogy minden adónemben csökkent a hátralékállomány a múlt év záró állományához képest. A pótlék, és az egyéb bevételek esetében jelentős összeg került törlésre elévülés miatt is.

Hátralékállomány változás

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adócsoport 2018. évi adókövetelés nyilvántartása

Az esedékes, de meg nem fizetett tartozások megszüntetésére tett végrehajtási intézkedések:

Az adóhátralékok behajtása az év minden hónapjában folyamatosan működik. Az adóhatóság egyetlen esetben sem intézkedett úgy, hogy előtte ne tájékoztatta volna az adózót arról, hogy már esedékes hátraléka van. Az év első hónapjaiban az adócsoport fizetési felszólítást küld a hátralékosoknak. Minden év március 15-éig, illetve szeptember 15-éig számlaértesítő megküldésével tájékoztatja az adózókat fizetési kötelezettségeikről, melyben határidő kiszabásával lehetőséget ad az önkéntes teljesítésre.

A fizetési határidő leteltét követően kerül sor, a meg nem fizetett adótartozások végrehajtására. Magánszemélyek esetében elsősorban munkabérből, illetve nyugdíjból történő letiltást kezdeményeznek. A behajtási tevékenységekben az időintervallum kiemelkedő szerepet kapott, a hatékonyság növelésében igen fontos, hogy csökkenjen a reakcióidő, amely a kötelezettség meg nem fizetése és a végrehajtási eljárás megindítása között eltelik. Sajnos ezen a téren az előrelépés nehézkes, mivel közvetlen információ sok esetben nem áll rendelkezésre, az adós személyének fellelése, a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok lekérése külön utánajárást igényel. Ezeken túl, a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza a jövedelem, sajnos egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, nem dokumentált „fekete” jövedelmet szereznek, így a jövedelemforrásuk felderíthetetlen, illetve segélyen él, amely nem vonható végrehajtás alá.

2018. évben 284 adózó esetében kereste meg az Adócsoport a B-A-Z. Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervét munkahely és kifizető nevének, címének megkérésével, illetve 21 adózó esetében pedig az illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatalt számlaszám megkérésével.

A vállalkozók hátralékainak behajtásakor pedig hatósági átutalási megbízás alkalmazásával az adós pénzügyi intézménynél kezelt pénzeszközeit vonják végrehajtás alá. Ha nemcsak egy pénzügyintézetnél rendelkeznek számlaszámmal és természetesen ezek az információk rendelkezésükre állnak, több számlaszámra is beadják a hatósági átutalást.

2018. évben 12 adózó esetében 2.043 ezer forint adótartozás térült meg hatósági átutalás benyújtásával.

Ezen túlmenően gépjárműadó tartozás meg nem fizetése esetén pedig elindítják a gépjárművek forgalomból történő kivonását. Ez év közben is kezdeményezhető, ha az adózó adótartozása az egy évi adótételt meghaladja, de elsősorban az év utolsó 2-3 hónapjában fordul elő tömegesen. Az adott évben 14 adózó gépjárműjére kezdeményezték a forgalomból történő kivonást.

Tisztelt Képviselő-testület!

Ennyiben kívántam ismertetni Önökkel a jegyző, mint önkormányzati adóhatóság 2018. évi adóztatással kapcsolatos feladatainak végrehajtásáról szóló munkát.

A helyi adóhatósági feladat szerteágazó, sokrétű, összefoglalva azonban elmondhatom, hogy azokat a jogszabályok által körbezárt előírások és lehetőségek figyelembe vételével, az Önkormányzat Képviselő-testületének, a hivatalvezetésnek, valamint az adózók elégedettségének biztosítása mellett, a közigazgatás szolgáltató jellegét erősítő ügyfélbarát hivatali ügyintézés elvének szem előtt tartásával végezték 2018. évben is az adócsoporthoz tartozók.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót szíveskedjen megtárgyalni és elfogadni.

Sárospatak, 2019. április 10.

dr. Vitányi Eszter

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testületének
/2019. (IV.26.) határozata

a 2018. évi adóhatósági munkáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani beszámolót megtárgyalta és azt elfogadta.

Felelős: jegyző

Határidő: azonnal